

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра теорії і практики перекладу з англійської мови

Кваліфікаційна робота магістра з перекладознавства

**на тему: «Лінгвальні засоби творення образу України в сучасних англійськомовних
ЗМІ та їх відтворення українською мовою»**

Студентки групи Па 58-22
факультету германської філології і перекладу
освітньо-професійної програми
Перекладознавство: професійно-орієнтований
переклад (англійська мова і друга іноземна мова)
за спеціальністю 035 Філологія
Ковач Богдани Василівни

Допущена до захисту
«___» _____ 2023 року

Науковий керівник:
к.ф.н, доцент кафедри теорії і практики
перекладу з англійської мови
Голіяд Н.І.

Завідувач кафедри теорії і практики
перекладу з англійської мови

_____ доц. Мелько Х. Б.
(підпис) (ПІБ)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____

Оцінка:ЄКТС _____

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE KYIV NATIONAL
LINGUISTIC UNIVERSITY

Department of Theory and Practice of Translation from English

Master Degree Thesis in Translation Studies

under the title: “Linguistic means of creating the image of Ukraine in modern English language mass media and ways of their rendering in Ukrainian”

Group Pa 58-22
Faculty of Germanic Philology and
Translation
Educational Programme Translation
Studies: Specialized Translation
English and Second Foreign
Language)
Majoring 035 Philology
Bohdana V. Kovach

Research supervisor:
Holiad N.I.
Associate Professor of the
Department
Candidate of Philological Sciences

Kyiv – 2023

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну роботу магістра з перекладознавства
студента(ки) 2 курсу ПА 58-22 групи факультету германської філології і
перекладу КНЛУ

Ковач Богдана Василівна

(ПІБ студента) спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, освітньо-професійної програми Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)

Тема роботи «Лінгвальні засоби творення образу України в сучасних англійськомовних ЗМІ та їх відтворення українською мовою»

Науковий керівник Голіяд Наталія Іванівна

Дата видачі завдання жовтень 2022 р.

Графік виконання кваліфікаційної роботи магістра з перекладознавства

№ п/п	Найменування частин і план кваліфікаційної роботи	Графік виконання	Підписи студента і керівника
1.	Аналіз наукових першоджерел і складання бібліографії	Жовтень 2022р.	
2.	Написання теоретичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 1)	Листопад 2022 р.	
3.	Добір мовного матеріалу тексту і складання Додатку (100 англійськомовних речень та їх переклад)	Грудень 2022 р.	
4.	Аналіз мовного матеріалу тексту, який досліджується, і написання аналітичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 2)	Березень 2023 р.	
5.	Проведення перекладацького аналізу досліджуваного мовного явища і написання практичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 3)	Травень 2023 р.	
6.	Написання вступу і висновків дослідження, подання завершеної кваліфікаційної роботи науковому керівнику для попереднього перегляду	Вересень 2023 р.	
7.	Попередній захист кваліфікаційної роботи і подання завершеної кваліфікаційної роботи на кафедру	жовтня 2023 р.	
8.	Оформлення документації (відгуки) і підготовка презентації до захисту кваліфікаційної роботи	Жовтень 2023 р.	
9.	Захист кваліфікаційної роботи магістра з перекладознавства	Грудень 2023 р.	

Науковий керівник _____ (підпис)

Студент _____ (підпис)

**ВІДГУК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА З ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА**

студента(ки) _____ 2 _____ курсу групи _____ ПА 58-22 _____ факультету германської філології і перекладу спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, освітньо-професійної програми Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)

_____ **Ковач Богдани Василівни** _____

(ПІБ студента)

за темою «Лінгвальні засоби творення образу України в сучасних англійськомовних ЗМІ та їх відтворення українською мовою»

Відповідність кваліфікаційної роботи нормативним вимогам (необхідне позначити ✓ або +)		
1.	Наявність основних структурних компонентів	_____ усі компоненти присутні , _____ один компонент відсутній _____ декілька компонентів відсутні
2.	Відповідність оформлення, посилань і списку використаних джерел нормативним вимогам	_____ повна відповідність _____ незначні помилки в оформленні _____ оформлення неправильне
3.	Відповідність побудови вступу нормативним вимогам	_____ повна відповідність _____ відповідність неповна _____ не відповідає вимогам
4.	Відповідність огляду наукової літератури нормативним вимогам	_____ повна відповідність _____ відповідність неповна _____ не відповідає вимогам
5.	Відповідність аналітичної частини дослідження заявленій меті та завданням	_____ повна відповідність _____ відповідність неповна _____ не відповідає вимогам
6.	Відповідність практичної частини дослідження нормативним вимогам	_____ повна відповідність _____ відповідність неповна _____ не відповідає вимогам
7.	Відповідність висновків результатам теоретичної та практичної складових дослідження	_____ повна відповідність _____ відповідність неповна _____ не відповідає вимогам

Особиста думка керівника _____

Кваліфікаційна робота_ Ковач Богдани Василівни _**може бути (не може бути)**
(ПІБ студента)

рекомендована до захисту

_____ (підпис керівника)

_____ (ПІБ керівника)

” ___ ” _____ 2023 рік

ЗМІСТ

I

Y

I

Y

I

Y

I

Y

I

Y

I

Y

I

Y

I

Y

I

Y

I

Y

I

Y

I

Y

I

Y

I

Y

I

Y

I

Y

I

Y

[HYPERLINK \I "_Тoc149321659" АНАЛІЗ МОВНИХ ЗАСОБІВ ТВОРЕННЯ ОБРАЗУ](#)

[HYPERLINK \I "_Тoc149321660" 2.1. Особливості репрезентації образу України за](#)

[HYPERLINK \I "_Тoc149321661" 2.2. Особливості використання стилістичних тропів як](#)

ОСОБИ ВІДТВОРЕННЯ МОВНИХ ЗАСОБІВ ТВОРЕННЯ ОБРАЗУ

H
Y
P
E
R
P
L
I
N
K
/
I
:
-
T
O
C
1
4
9
3
2
1
6
6
9
:
B
M
C
H
O
B
K

ВСТУП

З поняттям образ тісно пов'язані поняття імідж, медіаобраз і стереотип. Поняття образ та імідж найчастіше відносять до сфери вивчення такої гуманітарної дисципліни, як імагологія, що трактується дослідниками по-різному. У рамках даного дослідження слід брати до уваги лінгвістичну імагологію, що розуміється як розділ науки про образ, вивчає мовні особливості формування та функціонування образу тієї чи іншої держави у певному дискурсі. Як основне поняття у магістерській роботі обрано поняття «образ». Під образом держави розуміється суб'єктивний відбиток уявлення у ЗМІ про країну, виражене різними мовними способами, і чинить емоційний вплив на адресата і здатне вплинути на його думки та особисті установки.

У перебігу вивчення образу України як у вітчизняних, так і закордонних ЗМІ, ми беремо до уваги події в країні та світі, в які безпосередньо залучена наша країна, а потім зіставляємо інформацію про них у вітчизняних та закордонних ЗМІ. Особливо велика роль засобів масової інформації у кризові періоди суспільного розвитку, оскільки без активної діяльності ЗМІ неможливо домогтися масової підтримки соціально-економічних і політичних перетворень, змінити політичну свідомість, ціннісні орієнтації широких верств населення.

Будь-який текст у ЗМІ розрахований на певний вплив. З одного боку, медіатексти можуть просвітлювати людей, сприяти їхньому прагненню до свободи та соціальної справедливості, а з іншого, здатні дезінформувати, розпалювати ворожнечу, етнічні та інші конфлікти, сіяти недовіру та страх. Розрізняють два типи мовного впливу: вербальний і невербальний. При дослідженні образу країни більшою мірою звертається увага на вербальний тип мовного впливу, чи вплив за допомогою слів, оскільки у нього виникає також підтекст – прихований зміст повідомлення, побічно, а не прямо переданий текстом. При цьому вибір лінгвальних (мовних) засобів і мовних прийомів

здатний вплинути на світогляд адресата і нав'язати йому позитивну або негативну оцінку тієї чи іншої події.

Актуальність дослідження обумовлена необхідністю аналізу засобів творення образу України на міжнародній арені, зважаючи на те, що наразі, події в Україні сприяють формуванню нового образу нашої держави. Також, актуальним є аналіз особливостей перекладу засобів творення образу України, з огляду на те, що саме цей перекладацький аспект не є достатньо дослідженим у вітчизняному перекладознавстві.

Варто звернути увагу на те, що у вітчизняній лінгвістичній науці поняття «образ» вивчалось О. Потебнею. Серед сучасних науковців, які свою увагу концентрують на проблемі лінгвальних засобів творення образу, слід виокремити О. Бабелюк, Н. Репех, Г. Сташко, А. Гадзало, Н. Заверталюк, Т. Кулініч, Л. Прокопчук та О. Сидоренко.

Однак тема засобів творення образу, а зокрема засобів творення образу України в сучасних англійськомовних ЗМІ та їх відтворення українською мовою з точки зору перекладознавства є не дослідженою та особливо актуальною.

Об'єкт дослідження – лінгвальні засоби висвітлення образу України у сучасних ЗМІ.

Предмет дослідження – лінгвальні засоби творення образу України в сучасних англійськомовних ЗМІ.

Метою магістерської роботи є комплексний аналіз лінгвальних засобів творення образу України в сучасних англійськомовних ЗМІ та їх відтворення українською мовою.

Для досягнення обраної мети поставлено наступні **завдання**:

- розглянути лінгвальні засоби творення образів як лінгвістичну проблему;
- дослідити лінгвальні засоби творення образів в перекладознавчому аспекті;
- вивчити специфіку перекладу текстів мас-медійного дискурсу;

В основу дослідження покладено такі **методи**: теоретичний аналіз літературних джерел з проблеми дослідження, метод суцільної вибірки, метод

класифікації та контекстуальний і перекладознавчий аналіз емпіричного матеріалу.

Наукова новизна роботи обумовлена значним збільшенням інтересу до дослідження мас-медійного дискурсу, який присвячений Україні у сучасних ЗМІ в аспекті перекладу, оскільки дискурс ЗМІ є відображенням соціально-політичних подій в житті суспільства, при цьому адекватний переклад лінгвальних реалій творення образу України в мас-медійному дискурсі забезпечує створення зовнішньополітичного іміджу української держави та її політичних лідерів.

Практичне значення роботи полягає в тому, що отримані результати є певним внеском до загальної теорії перекладу, зіставного мовознавства та теоретичної граматики англійської та української мов. Матеріали дослідження можуть бути використані в лексикології, перекладацькій практиці та теорії міжкультурної комунікації.

У дослідженні наводяться ілюстративні приклади лінгвальних засобів творення образу України та способи їх перекладу українською мовою, відібраних з англійського медіадискурсу методом суцільної вибірки. Приклади мають коментар, тому можуть бути використані на заняттях з практичного перекладу, при вивченні особливостей англійської мови та в міжкультурній комунікації. Значущість роботи полягає у розгляді важливої з погляду перекладознавства проблеми перекладу лінгвальних засобів творення образу.

Матеріалом для дослідження стали тексти BBC-News, з яких було виокремлено 100 прикладів, що репрезентують образ України на міжнародному рівні.

Апробація результатів дослідження відбулася 18-19 травня 2023 року та здійснювалась на Міжнародній науково-практичній відеоконференції «AD національного лінгвістичного університету».

Структура та обсяг роботи. Магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, які включають дев'ять підрозділів, бібліографії (списку використаних

теоретичних джерел, списку довідкової літератури, джерел ілюстративного матеріалу додатку та анотації англійською мовою. Результати дослідження в роботі проілюстровано трьома таблицями та трьома рисунками. Загальний обсяг роботи становить 110 друкованих сторінок.

РОЗДІЛ 1

ЛІНГВАЛЬНІ ЗАСОБИ ТВОРЕННЯ ОБРАЗІВ

1.1 Лінгвальні засоби творення образів як лінгвістична проблема

Образ перебуває у центрі лінгвістичних досліджень, оскільки є одним із визначальних компонентів національно-мовної та індивідуально-авторської картин світу [7, с. 7]. Образ – наочне уявлення про будь-який факт дійсності, таке неадекватне відображення явищ і предметів, у яких свідомо відібрано їх ознаки, якими можна передати це поняття у конкретно-образотворчій формі [12, с. 98]. Образ – це відображення явища у всьому його доступному людині різноманітті, багатстві відтінків та суперечності [4, с. 46].

У межах політичної лінгвістики образ можна розуміти як ментальне сприйняття і відображення наявних у світі явищ і фактів, що включає індивідуальне ставлення до цих явищ. Найважливіша властивість образу, що виділяється більшістю авторів, полягає у відображенні світу у процесі практичного його творення, тобто образ – це деяка модель дійсності, що відновлює отриману з реальності інформацію у новій сутності [52, с. 33]. Оскільки ми аналізуємо образ, який створюється ЗМІ, цю модель як відображення об'єктивного світу, ми називаємо його «інформаційною моделлю». Вибір терміну «модель» також зумовлений асоціацією з якимось шаблоном, відповідно до якого ЗМІ формують уявлення про об'єкт, що описується.

Будь-який образ створюється завдяки набору лінгвальних засобів. Лінгвальні або мовні засоби – це прийоми та засоби, якими користується автор, розповідаючи про певну подію, чи створюючи систему образів. За словами С. Кічун, художній образ народжується в уяві митця, втілюється у створеному ним творі в тій чи іншій матеріальній формі (пластичній, звуковій, словесній) і відтворюється уявою того, хто сприймає мистецтво. На відміну від інших видів зображення (наприклад, фотодокументального чи абстрактно-геометричного),

художній образ, відображаючи певні явища навколишньої дійсності, водночас несе в собі цілісний духовний зміст, у якому гармонійно поєднується емоційне та інтелектуальне ставлення митця до світу. Це, зокрема, дає підстави говорити про образну мову літературного тексту, необхідну для втілення й передачі певних ціннісно-пізнавальних ідей, естетичних уявлень та ідеалів [24, с. 42].

Г. Сташко під лінгвальними засобами розуміє засоби стилістичної фонетики, стилістичного синтаксису та стилістичної семасіології, які здатні оцінно формувати певні образи та відповідну почуттєву базу в реципієнта. Вертикальний контекст, що слугує екстралінгвальними засобами, допомагає завершити створення того чи іншого образу та врахувати неохоплені лінгвістичним аналізом аспекти [56, с. 114].

Лінгвальний образ країни або лінгвоімагологічний образ у тексті, за словами М. Брик, – це індивідуальне ментально-культурне утворення, що передає уявлення людей про певну країну, її культуру, традиції, уміщує як загальнолюдські, так і індивідуальні особливості автора тексту, репрезентується лінгвальними засобами, може супроводжуватись авторською оцінкою, має емоційний вплив на адресата. Процес рецепції та оцінки іншої культури характеризує і сам суб'єкт, що сприймає (в межах нашого дослідження – автор публіцистичного тексту), віддзеркалюючи його національну свідомість та систему загальнолюдських цінностей [7, с. 10].

За твердженням М. Брик, найчастіше використовуваними лінгвокогнітивними засобами творення образу країни в літературних текстах є метафоричні парадигми, прецедентні феномени, безеквівалентна лексика та інша культурно маркована лексика [7, с. 10].

Лінгвальні засоби творення образу (стилістичні, лексичні та ін.) виконують функцію посилення експресивності та емоційного забарвлення та використовуються для досягнення образності та виразності тексту. Застосування лінгвальних засобів у мас-медійному дискурсі наділяє створюваний автором образ тим значенням, новим відтінком сенсу, який йому у даній мовній ситуації необхідно, і навіть передає його особистісну оцінку зображеного образу. Іншими

словами, використання лінгвальних засобів у мас-медійному тексті визначається їх соціально-оціночними якостями і можливостями з погляду ефективного і цілеспрямованого впливу на адресата.

Одним із найбільш актуальних на сьогодні завдань лінгвістичної науки є глибинне вивчення мовних засобів мас-медійного дискурсу, помітне місце серед яких займають стилістичні, лексичні засоби, метафора тощо. Серед лінгвальних засобів творення образів таку ж роль відіграють загальномовні стилістичні, лексичні засоби, метафори, порівняння, фразеологічні одиниці, а також мовні образні засоби – авторське тропічне слововживання. Лексика є основним засобом посилення виразності: епітети, метафори, порівняння, метонімії, синекдохи, гіперболи, літоти, уособлення, перифрази, алегорія, іронія. Синтаксис має великий потенціал посилення мовлення, так звані стилістичні фігури мовлення: анафора, антитеза, градація, інверсія (зворотний порядок слів), оксюморон, паралелізм, риторичне питання, риторичне звернення, замовчування, еліпсис, епітет [43, с. 114].

Стилістичні фігури – особливі, зафіксовані стилістикою мовні звороти, що застосовуються для посилення експресивності та емоційного забарвлення висловлювання і надання стилістичної значущості виразу. Стилістично фігури різноманітні, а методи їх класифікації різні і нерідко довільні, тому що фігури класифікуються з урахуванням емоційних, чуттєвих оцінок. Наприклад, існують такі типи стилістичних фігур, як антитеза, метафора, градація, хіазм, анафора, епіфора та багато інших [56, с. 56]. Стилістичні фігури модифікують, трансформують своє основне значення у процесі мовлення (у процесі створення тексту), тим самим вони виконують текстоутворюючу функцію. Використання стилістичних фігур створює у мові оригінальне поєднання слів із переносним значенням, наповнює мову відтінками сенсу, який вкладає автор, створюючи цим мовну характеристику мовця [33, с. 116].

У мовознавстві велику увагу приділяють такій стилістичній фігурі як перифраза, в якій на перше місце виходить певна якість, грань окремого поняття, певні ситуації, суттєві у цьому контексті. Поняттям «перифраза» зазвичай

оперують у стилістиці мови, маючи на увазі стилістичний прийом, головна властивість якого полягає у виділенні та підкресленні характерних рис явища і предмета, сприяння образному його сприйняттю.

Перифраза (від лат. *periphrasis* – переказ) є описовий зворот, який вживається замість будь-якого слова або поєднання слів. Перифраза в мовознавстві використовувалася як засіб утворення «високої мови», прикрашання людської мови або ж вживалася як заміна морально недозволених фраз та речень. Так, в античній теорії стилю явище перифрази передається описовістю, характеризується здатністю замінювати заборонені слова та словосполучення, водночас націлена на «високу мову» [5, с. 9].

Антитеза – стилістична фігура, за допомогою якої досягається виразність протилежності, підкреслюється несумісність понять, які взаємно заперечують одне одного. Антитеза уможливує вербалізацію авторської модальності, світоглядних, інтелектуальних, психологічних, естетичних та інших інтенцій митця слова, акцентуючи увагу на морально-етичних цінностях. Вона будується на основі антонімів і слів і зворотів, які можуть бути протиставлені у відповідних контекстах (контекстуальні антоніми), а також за допомогою певних синтаксичних засобів. Створення контрасту потребує своєї синтаксичної композиції вислову, головними ознаками якої є паралелізм і симетрія, наприклад, у протиставленні матеріального і духового вимірів [24, с. 42].

Ще одною стилістичною фігурою, яка досліджується у мовознавстві, є риторичне питання. Питальним конструкціям належить важлива роль в художніх текстах. Риторичні питання є засобом відтворення діалогу з уявним співрозмовником. Мета риторичного запитання – не отримати відповідь на поставлене питання, а привернути увагу читача. Основне призначення риторичних питань у текстах художніх творів – створити ілюзію розмови, діалогу, що начебто відбувається у присутності читача і за його участю. За твердженням С. Локайчук, риторичні питання за структурно-семантичною ознакою є конструкціями, які побудовані за моделями ідіоматичного характеру,

що закріпилися в мові та передбачають використання питальних часток, займенників, прислівників [24, с. 43].

Розглядаючи особливості творення образу країни, варто акцентувати увагу на такий важливий елемент структурно-семантичної єдності, як повтор. О. Бекетова повтор тлумачить як засіб акцентування, передачі авторської модальності та прагматичної настанови тексту [5, с. 8]. Дія цієї мовної фігури обумовлена, по-перше, посиленням за кожним новим вживанням впливу повторюваних елементів, а, по-друге, тим, що сам факт повторення того чи того слова або словосполучення вносить до його сприйняття певні зміни – об'єктивні і суб'єктивні (кожен читач по-своєму сприймає повтор слова, яке здатне викликати інший ланцюжок асоціацій).

До локалізованих повторів відносимо анафору, епіфору, епаналепсис. Анафора або початковий повтор організовує («задає напрям») рух мовлення. Лексичні та синтаксичні анафори, якими послуговуються майстри художнього слова, пов'язують окремі речення в структурну цілісність, надають художньому тексту потрібної експресивності. Анафора посилює значення множинності, оскільки слово або словосполучення, які повторюються у тексті, зазнають значного змістового виділення, емоційно і логічно акцентується [5, с. 9].

Епіфора (грец. *epiphora* – перенесення, повторення) – стилістична фігура, яка передбачає повторення однакових слів, звукосполучень, словосполучень наприкінці віршових рядків, строф у великих поетичних творах (в романі у віршах), фраз – у прозових та драматичних творах. За словами Н. Івкової, при кожному наступному повторенні лексема набуває додаткового лексичного значення, яке позначається на змістовій наповненості цілого тексту [20, с. 286].

З метою додаткового емоційно-сміслового вираження авторського вислову, акцентування уваги адресата на важливості змісту, підкреслення значущості певного слова чи словосполучення використовується інверсія – мовна фігура, яка полягає в незвичному розташуванні слів у реченні з очевидним порушенням синтаксичної конструкції останнього. У разі вживання автором засобу інверсії має місце зміна усталеного прямого порядку слів на стилістично-

маркований. С. Абрамович під інверсією розуміє перетворення у складі речення, результатом якого є спотворення структури речення у потрібний автору висловлювання бік. Про подібне спотворення, за словами дослідника, свідчить перестановка елементів висловлювання з «природного» для них місця в реченні на «неприродне» [1, с. 73]. Порушення прямого порядку слів зумовлене тим, що логічний наголос падає на синтаксично сильні позиції вислову – початок або кінець речення, тому автор і намагається розташувати в цій позиції слова, які несуть найбільше смислове навантаження

Алюзія – стилістична фігура, що містить явну вказівку чи виразний натяк на якийсь літературний, історичний, міфологічний чи політичний факт, закріплений у текстовій культурі чи розмовному мовленні. Алюзія полягає у співвіднесенні створюваного тексту з будь-яким прецедентним фактом – літературним чи історичним. Алюзія – натяк на відомі обставини чи тексти. Вислови, що містять алюзію, крім буквального сенсу мають ще і прихований, що змушує читача звернутися до тих чи інших спогадів, відчуттів, асоціацій.

Важливим засобом творення образу країни є метафора. Метафора розглядається як засіб емоційного впливу і переконання, а також як засіб експресивності, що робить зв'язок метафори і політики особливо актуальним. Метафора в мас-медійному дискурсі – основа передачі думок автора тексту, але, водночас це і дієвий засіб маніпуляції свідомістю реципієнта. Саме використання метафори дозволяє забезпечити тексту ЗМІ цілісність і сприяє сприйняттю тексту в потрібному ключі. У мас-медійному дискурсі метафора стає потужним знаряддям впливу, і публічне слово набуває особливої значущості [42, с. 106].

Наступною розглянемо метафору. Метафора – це когнітивний процес, при якому один концептуальний домен розуміється в термінах іншого домену, що актуалізується головним чином для досягнення певних риторичних цілей у дискурсі, а саме впливу на думку співрозмовника про певну реалію об'єктивної дійсності, його судження щодо цієї реалії. У ракурсі подібних поглядів метафора інтерпретується як спосіб мислення, і як спосіб переконання, і навіть як мовне явище. Метафора як основа структурування розумового акта має системний

характер, дозволяє сприймати абстрактне через конкретне. Концептуальна система індивіда, що сприймає об'єктивну дійсність, є метафоричною за своєю природою. Мова стала інтерпретуватися як із способів вираження нашої концептуальної системи, тобто їй відводиться допоміжна роль.

О. В. Семида та І. М. Ахмад зауважують, що концептуальна метафора виступає одним із механізмів формування образу та стереотипів сприйняття [46, с. 158]. Творення концептуальних метафор відбувається незалежно від мови з опорою на вже сформовані людиною поняття і складає частину понятійної системи особистості, а мова та мовлення виступають визначальною формою втілення метафор. Концептуальні метафори ґрунтуються на первинних метафорах, які виникають спонтанно й базуються на реальному досвіді людини, а єдиним джерелом, що забезпечує нам розуміння цих метафор, є мовні знаки та мовлення [61, с. 28].

На переконання Л. І. Грижак та М. М. Маковічук підґрунтям виокремлення концептуальних метафор є як традиційні метафори, які містять певний культурний компонент, так і індивідуально-авторські метафори, створювані в процесі різнобічної людської діяльності [15, с. 100].

М. К. Лисюченко наголошує, що у сучасному мовленні використовуються усі відомі типи концептуальних метафор, які слугують для передачі аргументативності та сугестивності основних властивостей того чи іншого виду дискурсу [31, с. 302]. У своїх дослідженнях науковці визначають метафори як важливий та необхідний компонент дискурсу, що відіграє пояснювальну, уточнювальну, описову, експресивну та розважальну функції [67, с. 1079].

Лінгвісти окреслюють прагматичний потенціал, здатність метафори формувати в адресата позитивну або негативну оцінку події, чинити прагматичний вплив. Вони відзначають комунікативну вагу метафори у спілкуванні, у процесі якого зазнають метафоричного переосмислення проблемні сегменти буття, спрощується сприйняття навколишнього світу та взаємодія з ним дискурсі ЗМІ на матеріалах чеської та української преси, О. О. Чорна зауважує,

що в політичному мовленні публіцистики відбувається метафорична категоризація понять. Наслідком такої категоризації і є концептуальна метафора в пресі. Вчена зазначає, що найтипівішими є концептуальні метафори, які позначають суспільно-політичні реалії (гілки влади, податковий прес, архітектура безпеки, хвиля страйків, реформи тощо) [63, с. 639]. Наразі дослідження концептуальної метафори розглядають як один з напрямів когнітивної лінгвістики, що потужно розвивається.

Першими метафору такого типу описали Джордж Лакофф, лінгвіст – теоретик з університету Берклі, і філософ Марк Джонсон (Стенфордський університет) у згаданій роботі «Metaphors we live by», обширні фрагменти якої публікувалися в перекладі в ряді видань. Основні з постулатів, що відстоюються в зазначеній роботі, наступні:

1. Концептуальна метафора – це не «скорочене порівняння», не один із способів прикраси мови і навіть не властивість слів і мови в цілому. У поданні сучасної когнітології, метафора – це одна з основних ментальних операцій, це спосіб пізнання, структурування та пояснення навколишнього нас світу. «Метафора проникає в повсякденне життя, причому не тільки в мову, а й в мислення і дію. Наша повсякденна понятійна система, мовою якої ми думаємо і діємо, по суті своїй метафорична» [9, с. 109].

2. Суть метафори полягає в розумінні і переживанні сутності одного виду в термінах сутності іншого виду.

3. Концептуальна метафора не тільки відтворює фрагменти суспільного досвіду даної культурної спільноти – вона значною мірою формує цей досвід. «Нові метафори мають здатність творити нову реальність. Якщо нова метафора стає частиною понятійної системи, що служить підставою нашої дійсності, вона змінить цю систему, а також породжувані нею уявлення і дії. Наприклад, західний вплив на світові культури частково пояснюється внесенням до них метафори «час – гроші» [31, с. 300].

5. Положення про здатність метафори творити «нову реальність» Лакофф і Джонсон обґрунтовують не тільки прикладами, а й логічними побудовами типу:

оскільки значна частина соціальної реальності осмислюється в метафоричних термінах і наше уявлення про матеріальний світ також частково метафоричне, тому метафора відіграє дуже істотну роль у встановленні нової для нас реальності [41, с. 113].

Підбиваючи підсумки, можемо зазначити, що образ країни – це індивідуальне ментально-культурне утворення, що репрезентує уявлення людей про певну країну, її культуру, традиції. А також, це комплексне явище, утворюване цілим спектром стилістичних та лексичних засобів, що репрезентують цей образ на світовій арені.

1.2 Лінгвальні засоби творення образів як перекладознавча проблема

Застосування лінгвальних засобів творення образів використовується для того, щоб надати тексту більшої яскравості та виразності. У перекладача є вибір: спробувати скопіювати прийом оригіналу (перекласти дослівно), якщо це неможливо, то перекладачеві необхідно створити в цільовій мові власний стилістичний чи лексичний засіб, який матиме аналогічний ефект. Для перекладача першорядна не так форма, як функція лінгвального засобу в тексті.

Вибір адекватного варіанта перекладу лінгвальних засобів творення образів нерідко визначається як відмінностями у соціально-культурному тлі, так й розбіжностями в образній перспективі слова. Під лінгвістичним образом слід розуміти створене засобами мови двопланове зображення, засноване на вираженні одного предмета через інший [12, с. 98]. Зміна сенсу, що супроводжує формування образності, полягає в якомусь із видів тропа – найчастіше з урахуванням метафори. Переклад образної лексики викликає значні труднощі. Це пояснюється тим, що дані одиниці є яскравими, емоційно насиченими і дуже часто мають яскраво виражений національний характер. Однак, категорію образності можна вважати принципово перекладеною, оскільки вона може бути віднесена до розряду міжмовних універсалій. Співвіднесення нового, незнайомого предмета з зрозумілим і відомим лежить в основі як образного

освоєння світу, так й у процесі пізнання взагалі. Образний компонент значення слова може мати відтінки, які досить складно вловити, проте вони мають велике значення в авторській картині світу.

Необхідність збереження лінгвальних засобів творення образів у перекладі в першу чергу залежатиме від характеру тексту, що перекладається, від його приналежності до того чи іншого функціонального стилю. Кожен твір є семантично, структурно та комунікативно завершеною єдністю. Важливість вивчення перекладу лінгвальних засобів творення образів зумовлена необхідністю адекватної передачі образності твору, а це часто викликає труднощі у перекладачів через національні особливості різних мов. Неточна передача образних засобів або їх нейтралізація при перекладі може призвести до спотворення мовної характеристики персонажів, відносин між ними та авторської точки зору на те, що відбувається [54]. Переклад образної лексики має враховувати безліч чинників:

- точне значення слова чи стійкого висловлювання, що досить актуально під час перекладу художнього твору;
- частотність вживання виразів в мові оригіналу та цільовій мові;
- поєднуваність в цільовій мові – граматичні особливості мови перекладу;
- індивідуальні особливості стилю автора.

Для переважної більшості мас-медійних текстів при перекладі точно передається прямий понятійний зміст образних слів і виразів, оскільки це завдання є основним у роботі перекладача.

Як було зазначено раніше, одним з найпоширеніших лінгвальних засобів творення образу в мас-медійному дискурсі є метафора. Метафора володіє двома основними функціями: конотативною та естетичною. Конотативна функція метафори полягає в її здатності давати характеристику будь-якому предмету, явищу, особі. Естетична функція передбачає здатність чинити естетичний вплив, викликати інтерес у читача [46, с. 158]. Також слід згадати прагматичний ефект, який привносять автори інформаційних повідомлень, використовуючи стилістичні засоби.

Щоб забезпечити адекватний переклад та зберегти прагматичну еквівалентність метафори, а також по можливості її конотативний та естетичний компонент, перекладачеві слід ретельно підходити до вибору прийомів перекладу метафори. Переклад метафори залежить від близькості культурно-мовленнєвих традицій вихідної мови та мови перекладу. У випадках, коли міра подібності у вихідній мові та мові перекладу різна, рекомендують застосовувати прийом додавання або опущення (експлікації або імплікації). Наведемо приклад використання прийому додавання: (96) *Russia is fuming, in the words of BBC від гніву, проте й політики США також стали церемонитися у висловлюваннях*

У цьому прикладі під час передачі виділеної одиниці перекладу потрібна експлікація того, що хоче сказати автор висловлювання. Для забезпечення адекватного перекладу метафори виправдано застосовано прийом додавання: *is* що Росія не стримує себе у висловленні невдоволення проблемою, порушеною в інформаційному повідомленні.

У випадках лексичної чи асоціативної невідповідності між елементами метафори у вихідній мові та мові перекладу рекомендують вдаватися до прийому заміни.

Наведемо приклад: (94) *“Have asked Congress to investigate. Something not (BBC, URL). – Трамп написав у своїй публікації у Twitter з безліччю претензій про те, що при наявності більш ніж 19 мільйонів передплатників, його записи мають набирати більше «ретвітів»: «Звернувся до Конгресу з проханням провести розслідування. Щось не так. Потрібно шукати паршиву вівцю» (Бі-Бі-Сі, URL).*

Метафора вихідної мови *bad eggs* була перекладена як ‘паршива вівця’. Оскільки ми спостерігаємо лексичну невідповідність між елементами метафор вихідної мови та мови перекладу, було застосовано прийом заміни. У цьому разі виправданим є використання прийому посилення, оскільки в даному реченні Дональд Трамп висловлює своє обурення з приводу ситуації, що склалася, з недостатньою кількістю оцінок його публікацій у Twitter. Цей прийом сприяє адекватній передачі прагматики вихідного тексту.

При збігу в мові оригіналу та мові перекладу правил поєднання, а також традицій вираження емоційно-оцінної інформації під час перекладу метафори використовується прийом калькування. Наведемо приклад: (29) *Mr. President – У президента є ключі від врегулювання цього конфлікту – величезний вплив США на країни азійського регіону* (Бі-Бі-Сі, URL).

У цьому випадку перекладач передав виділену метафору за допомогою прийому калькування, тому що вона передає аналогічний метафоричний образ, як у мові оригіналу, так і в мові перекладу: *key to resolution of this conflict* – ‘ключ від врегулювання конфлікту’. Автор використовує метафору з метою підкреслення, що вирішення конфлікту, немов ключ, перебуває в руках президента США. Образ ключа в даній метафорі натякає на те, що тільки той, хто володіє особливим інструментом, може сприяти врегулюванню конфлікту, як той, хто має ключ, може відкрити зачинені двері. До калькування також вдаються в тих випадках, коли метафоричний образ винаходить або використовується вперше автором тексту мовою оригіналу.

Вибір перекладацьких рішень залежить у кожному окремому випадку від контексту вживання образної лексики, від наявності чи відсутності співвідносних засобів у мові перекладу. Перекладач може зберігати або не зберігати образність при перекладі, використовуючи дослівний переклад, шукаючи відповідності у мові перекладу, створюючи нові образні елементи, застосовуючи описовий переклад або використовуючи інші засоби передачі лінгвального засобу творення образу. Однак ризиковані на перший погляд рішення перекладачів, у деяких випадках не перешкоджають розумінню

вихідного тексту і зберігають передбачуваний автором тексту ефект, даючи реципієнту краще зрозуміти створений образ, його взаємини з іншими персонажами та його ставлення до того, що відбувається.

Для мас-медійного дискурсу характерне вживання великої кількості стилістично маркованої лексики, реалій. Переклад реалій важливий для збереження колориту оригінального повідомлення у ЗМІ, тієї атмосфери, яку спочатку створив автор повідомлення, але складний через ймовірну відсутність подібних реалій у мові перекладу. Виділяють два основні способи передачі реалій: транскрипцію та власне переклад. Переклад реалій здійснюється зазвичай у випадках, коли їх транскрипція небажана чи неможлива. Непоодинокі випадки заміни реалії у вихідній мові на реалію мови перекладу, близьку за змістом, зрозумілу реципієнту [26, с. 80].

Основною проблемою при аналізі реалій мас-медійного дискурсу є складність їх перекладу через лінгвоетнічну специфіку даних одиниць, особливості їхнього національного колориту, які відображаються як у письмовій формі, так і мовленні носіїв англійської мови на сучасному етапі її розвитку. Крім того, деякі реалії суспільно-політичної сфери є локальними реаліями, які відомі лише в певній місцевості та мають місцевий колорит, поширені лише у певному ареалі, є стилістично маркованими (наприклад, *bush league* – ‘будь-яке підпорядковане підприємство’; *to go bugs* – ‘збожеволіти’; *close election* – ‘наполеглива боротьба на виборах’; *palace guard* – ця фраза має несхвальну конотацію та перекладається як ‘палацова гвардія’ (так говорять про найближче оточення президента); фраза «офіційна родина» також перекладається як ‘найближче оточення президента’, але може означати і ‘найближче оточення губернатора штату чи мера міста’, тобто має ширше значення) і т.д.

Н. Середа обґрунтовує позицію, згідно з якою перекладач обирає той чи інший прийом відтворення реалії у перекладі, орієнтуючись на свій перекладацький інстинкт, спираючись на отриманні знання та набутий в процесі роботи досвід. На переконання науковця, в більшості випадків вирішальне слово,

незалежно від теоретичних досліджень залишається за перекладачем-практиком [47, с. 81].

Аналізуючи суспільно-політичні реалії, вжиті у мас-медійному дискурсі, часто важко вивести адекватне значення одиниці, не вивчивши контексту (як вузького, так і широкого). У деяких випадках загальноприйняті варіанти перекладу є результатом вибору перекладача у кожному конкретному тексті [21, с. 89]. Наприклад, фраза *electoral college* перекладається як ‘колегія виборців’, законодавчими правами’, вона названа «гумовою», тобто розтягнутою, тому що її можна трактувати дуже широко, залежно від історичних умов, вираз урядового органу, розрахована на обман громадськості’ [26, с. 80]. Як можна зазначити з наведених вище прикладів, пояснення або коментар до даних одиниць в українському перекладі, в більшості випадків вкрай необхідні.

Отже, необхідність виявлення функціонально-семантичних, прагматичних та лінгвоетнічних особливостей національно-маркованої лексики загалом та суспільно-політичної лексики зокрема не викликає сумнівів.

1.3 Специфіка перекладу текстів мас-медійного дискурсу

Визначальною стратегією сучасної культури стала масмедійна «диверсифікація», переведення її текстів у мас-медійну форму. Сьогодні ми починаємо по-справжньому усвідомлювати, що мас-медіа, які відображають комунікативно-технологічні можливості різних інформаційних платформ – телебачення, радіомовлення, преси, кіномережі (кінотеатрів та установ), принтаутів (поширеної поліграфічної продукції різного характеру), інсталяцій (різноманітних у конструктивному аспекті: зовнішніх і внутрішніх, статичних і динамічних, створених із застосуванням традиційних чи цифрових технологій) та Інтернету, не просто присутні в житті сучасного суспільства, забезпечуючи затребуваний рівень комунікативної взаємодії всіх його суб'єктів, не лише є

обов'язковим компонентом соціального середовища, що формує його комунікативну інфраструктуру, а стали ключовим, статусним контекстом, де набувають свої культурні та ідеологічні форми всі соціальні процеси, де розробляються актуальні моделі соціальної ідентичності, визначається характер домінантних смислових та ідеологічних векторів суспільної свідомості [39, с. 24].

Зайнявши становище домінуючого комунікативного посередника, мас-медіа кардинально змінили комунікативну технологію суспільства, змінили як процедуру спостереження дійсності та її осмислення, так і процедуру циркулювання інформації. Включивши у свої комунікативні практики найширші аудиторії, захопивши їх рухом своїх щільних інформаційних потоків, сучасні мас-медіа стали безальтернативною умовою і способом життя людини. Чітко вписуючи у структури повсякденності свій масштаб і порядок, свої моделі свідомості, власну логіку генерування знань і подій, свій формат часу та простору, вони задають соціальній реальності свої параметри. Змістовною формою мас-медіа є дискурс [65, с. 46].

Сучасна лінгвістика все частіше звертається до досліджень в області дискурсу. Термін «дискурс» з'явився порівняно недавно. Однак це не завадило йому стати одним з центральних понять в лінгвістиці. Поява цього терміна пов'язана з різними напрямками лінгвістики і різними не пов'язаними між собою школами. У зв'язку з цим існують безліч підходів до визначення поняття дискурсу. Загальне значення дискурсу – це мовна або комунікативна діяльність. При цьому підході будь-яке речення з тексту протиставляється окремому ізольованому реченню. Отже, дискурс є результатом мовної діяльності людини. Він являє собою зв'язний текст, взятий в сукупності з екстралінгвістичними – прагматичними, соціокультурними, психологічними та іншими факторами; текст, взятий в подієвому аспекті [11, с. 98].

Поняття «дискурс» пов'язане безпосередньо з поняттям «мова», крім того, поняття «мова» охоплює або включає в себе поняття «дискурс». Медіа-дискурс представляє собою текст, який бере участь в умовах реальної комунікації, що враховує комплекс чинників (психологічних, соціальних, культурних) і

адресований конкретній аудиторії [51, с. 136]. Як зауважує Т.В. Кравець, сучасний мас-медійний дискурс – це мовленнєво-мисленнєва діяльність в межах певних засобів масової інформації [27, с. 253].

Дискурс як складне комунікативне явище має наступні категорії:

- учасники спілкування (статусно-рольові та ситуативно-комунікативні характеристики);
- умови спілкування (сфера спілкування, комунікативне середовище);
- організація спілкування (мотиви, цілі та стратегії);
- способи спілкування (канал зв'язку та режим, тональність, стиль та жанр спілкування).

Привертає увагу видове і функціональне розмаїття дискурсу. Виділяють два типи дискурсу – персональний (особистісно-орієнтований) та інституціональний (статусно-орієнтований). Персональний дискурс, у свою чергу, підрозділяється на побутовий та буттєвий. Інституційний дискурс є спілкуванням у заданих рамках статусно-рольових відносин. Як приклади інституційного типу можна виділити: політичний, дипломатичний, адміністративний, юридичний, військовий, педагогічний, релігійний, медичний, діловий, рекламний, спортивний, науковий, сценічний, а також масово-інформаційний [35, с. 8].

Мас-медійний дискурс як один із типів дискурсу спрямований на виробництво, відтворення та трансляцію соціально-значущої події, одним з яких у цей час є міграційна криза. У науковій практиці мас-медійний дискурс закріпився як феномен, що передбачає повідомлення разом із усіма іншими компонентами комунікації (відправник, одержувач повідомлення, канал, зворотний зв'язок, ситуація спілкування чи контекст) [29, с. 56].

Мас-медійний дискурс є багаторівневою системою, що має такі параметри: форма створення повідомлення (письмова / усна); форма відтворення повідомлення (письмова / усна); спосіб виробництва тексту на певну тему (авторсько-колегіальний); канал та спосіб поширення (носії засобу масової інформації: радіо, телебачення, друковані видання, Інтернет). Основною темою

мас-медійного дискурсу є складні соціальні, економічні та політичні процеси у суспільстві, які висвітлюються за допомогою виступу політичних діячів, наукових статей, статей новин у ЗМІ.

Поняття «мас-медійний дискурс» відноситься до проблемного поля масової комунікації як процесу обміну інформацією між усіма суб'єктами сучасного суспільства, націленого на формування громадської думки щодо соціально значущого фрагмента соціального буття [39, с. 22]. Масова комунікація, спрямована на широку, визнано розсіяну аудиторію, «є соціально обумовлене явище з основною функцією впливу через смислову та оцінну інформацію» [39, с. 22].

Масова комунікація як вид мовної діяльності є соціально обумовленим процесом, у якому ця функція актуалізується за допомогою різних комунікативних засобів та каналів. Як джерело соціальної та масової комунікації виступає соціальний інститут або «колегіальний відправник» [39, с. 23], що продукує в сукупності текстів певний тип свідомості та спрямування на той чи інший тип прагматики – цілей, домагань та очікувань. Отримувачем мас-медійного повідомлення є широка аудиторія – масова, яка є неоднорідною, розсіяною, тому мас-медійний текст може бути зрозумілий масовому (усередненому) споживачеві.

Вибір лексико-стилістичних засобів у мас-медійному дискурсі обумовлений необхідністю надання мовного впливу з метою створення образу того чи іншого громадського, політичного діяча, характеристики політичної боротьби, оцінки подій, що відбуваються в державі та світі. Автори текстів ЗМІ, використовуючи ті чи інші лінгвальні засоби, можуть апелювати до фонових знань своєї аудиторії, формуючи нові асоціативні зв'язки на підставі існуючих; так подавати інформацію, щоб керувати силою впливу на читача, послаблюючи чи посилюючи його. У текстах мас-медійного дискурсу автори використовують лексико-стилістичні засоби, спрямовані на створення певних ідеологічних патернів у свідомості об'єктів мовного впливу.

Активний процес глобалізації та розвиток засобів масової інформації передбачає збільшення потреби у швидкому та якісному перекладі всіх текстів на різні та актуальні теми. На особливу увагу заслуговує переклад новинних повідомлень та виступів з різних питань суспільно-політичного життя, оскільки на сьогоднішній день саме ці теми є пріоритетними для висвітлення у ЗМІ. Переклад текстів та виступів, що публікуються у ЗМІ – це складний процес, який вимагає від перекладача певних умінь та навичок. Переклад – це вид мовного посередництва, який цілком орієнтований на іншомовний оригінал [3, с. 309]. Перекладач постійно відчуває певні, іноді суттєві, труднощі, що стосуються адекватного вираження ментального змісту, оскільки сенс, очевидний однією мовою, часто піддається адекватній передачі засобами іншої мови.

Для мас-медійного дискурсу характерне вживання великої кількості стилістично маркованої лексики, реалій. Переклад реалій важливий для збереження колориту оригінального повідомлення у ЗМІ, тієї атмосфери, яку спочатку створив автор повідомлення, але складний через ймовірну відсутність подібних реалій у мові перекладу. Виділяють два основні способи передачі реалій: транскрипцію та власне переклад. Переклад реалій здійснюється зазвичай у випадках, коли їх транскрипція небажана чи неможлива. Непоодинокі випадки заміни реалії у вихідній мові на реалію мови перекладу, близьку за змістом, зрозумілу реципієнту [26, с. 80].

Переклад мас-медійного дискурсу має низку функціональних і стилістичних особливостей, які перебувають у прямій залежності від особливостей самого дискурсу ЗМІ. Із загальномовних функцій найбільш актуальною для мас-медійного дискурсу є функція впливу на адресата. Теорія перекладу на сучасному етапі свого розвитку звертає увагу на взаємозв'язок перекладу соціолінгвістичних факторів. Робиться висновок, що реципієнт незмінно сприймає текст перекладу через призму своєї національної культури і відповідно деякі змістовні аспекти висловлювання будуть апріорі не зрозумілі або неправильно витлумачені [2, с. 79].

Складним для перекладу медійного дискурсу є також висока стандартизованість, що виражається у використанні публіцистичних кліше, штампів, лексикалізованих метафор, що дозволяє створити ефект неупередженості автора: *call for actions* – ‘заклик до дії’; *officially comment on* – ‘зробити офіційну заяву’; *a statement issued by* – ‘у заяві, опублікованій...’; *in the* медійного дискурсу мають стійкі еквіваленти в українській мові, прийняті в перекладі, їх і слід дотримуватися: *to proceed from the assumption that...* – ‘виходячи з того, що...’; *restricted information* – ‘інформація для службового користування/секретна інформація’.

Слід зазначити, що основним стилістичним принципом організації мови в публіцистиці є поєднання стандарту та експресії. Для мови ЗМІ характерна експресивність, підкреслена великою кількістю стилістичних засобів: (83) *From the House to the Senate, a demon lurks, luring the country's leaders to twist and mangle засідають у конгресі, піддавшись спокусі, перекручують слова, створюючи часом безглузді, позбавлені сенсу фрази.*

Однак подібна «висока» експресія меншою мірою притаманна українській мові, тому в процесі перекладу найчастіше використовується прийом зниження образності. Переклад метафоричних виразів з англійської мови українською, як правило, також супроводжується зниженням образності в мові перекладу в порівнянні з текстом оригіналу: (73) *John McCain's admission to the Weekly Standard's Steve Hayes... that he would consider the possibility of choosing a pro- можливість обрання кандидатом на посаду віце-президента політика = прихильника легалізації абортів, яку він зробив в інтерв'ю кореспонденту Weekly Standard's Стіву Хейзу, варто сприймати швидше як спробу прозондувати ґрунт з метою оцінити реакцію консервативно налаштованих виборців на подібний хід.*

Ще один важливий аспект мас-медійного дискурсу, який необхідно враховувати при перекладі – парадигма політкоректності. Постколоніальне західне суспільство, рухи за права жінок та сексуальних меншин призвели за останні десятиліття до значних змін у лексичному складі англійської мови. У гендерних політкоректних евфемізмах спостерігається нейтралізація за ознакою статі шляхом уникнення «сексистських» суфіксів *-man*, *-woman*, *-er* і *-ess*:

– *policeman, policewoman* → *police officer* ‘офіцер поліції’;

– *chairman, chairwoman* → *a chairperson* або навіть *chair* ‘голова’ (звернення *Chair Madam* звучить пікантно);

– *air hostess* → *flight attendant* ‘бортпровідник’;

– *waiter, waitress* → *server*;

– *fireman* → *a firefighter* ‘вогнеборець’ і т. д.

Дискримінуючий «чоловічий» суфікс *man* зовсім близький до викорінення.

Саме слово *women*, за спостереженнями деяких дослідників, все частіше пишеться як *womyn* або навіть *wimmin*, щоб уникнути асоціації зі словом *man* [2, с. 79]. Виникає питання, чи потрібно відображати такі зміни в перекладі? Негативна відповідь, здавалося б, очевидна. Внутрішня форма слова вторинна, носії української мови навряд чи звертають особливу увагу на поєднання викладач Козаренко, лікар Козаренко і т. д. Навпаки, в українській мові форми жіночого роду в назвах професій частіше мають відтінок зневажливості та розмовності. Виникає питання і при передачі політкоректних евфемізмів-словосполучень. В англійській мові, особливо в американському варіанті, є безліч таких слів. Одним з найбільш продуктивних в утворенні нових евфемізмів є суфіксоїд *challenged*:

– *an invalid* ‘інвалід’ → *a physically challenged person*, що можна спробувати перекласти як ‘людина, яка долає фізичні труднощі’;

– *fat* ‘товстий’ → *horizontally challenged* – ‘долає горизонтальні труднощі’;

– *bald* ‘лисий’ → *follicularly challenged* – ‘переборюючий фолікулярні труднощі’ або ‘фолікулярно відсталий’.

Політкоректні евфемізми рекомендується передавати також евфемізмами, роблячи максимально близьку кальку. Водночас ми перекладаємо не тільки з мови на мову, а й з культури на культуру, а в нашій, україномовній культурі евфемізми поширені не так широко. Проблему посилює та обставина, що досі далеко не всі евфемізми, породжені толерантністю, зареєстровані тлумачними словниками, не кажучи вже про двомовні словники. Перекладачеві таких текстів доводиться виявляти незвичайну винахідливість у перекладі подібної лексики.

У висновку, зазначимо, що переклад медійного дискурсу характеризується цілим спектром складних аспектів, таких як висока стандартизованість, клішованість тексту, наявність термінології з одного боку, та високий рівень експресивності, наявність лінгвокультурних реалій та авторських оказіоналізмів, ідіом та фразеологічних одиниць, з іншого боку.

Висновки до розділу 1

У перебігу дослідження теоретичних джерел встановлено, що образ перебуває у центрі лінгвістичних досліджень, оскільки є одним із визначальних компонентів національно-мовної та індивідуально-авторської картин світу. У межах політичної лінгвістики, образ розуміється як ментальне сприйняття і відображення наявних у світі явищ і фактів, що включає індивідуальне ставлення до цих явищ.

Встановлено також, що лінгвальні засоби – це прийоми та засоби, якими користується автор твору, розповідаючи про певну подію, чи створюючи систему образів. Зазначено, що лінгвальний образ країни є індивідуальним ментально-культурним утворенням, що репрезентує уявлення людей про певну країну, її культуру, традиції, уміщує як загальнолюдські, так і індивідуальні особливості автора тексту, виражені лінгвальними засобами, може супроводжуватись авторською оцінкою та має емоційний вплив на адресата.

Серед лінгвальних засобів творення образу країни було виокремлено такі, як: епітети, метафори, порівняння, метонімії, синекдохи, гіперболи, літоти,

уособлення, перифрази, алегорія, іронія, анафора, антитеза, градація, інверсія (зворотний порядок слів), оксюморон, паралелізм, риторичне питання, риторичне звернення, замовчування, еліпсис. До таких засобів було віднесено також фразеологічні одиниці та ідіоми, лінгвокультурні реалії, авторські оказіоналізми, тощо.

Аналіз показав, що складнощі перекладу засобів творення образу країни обумовлено відмінностями у соціально-культурному тлі, розбіжностями в образній перспективі слова. Також, труднощі становить переклад образної лексики, лінгвокультурних реалій. При перекладі засобів творення образу країни, перекладач застосовує ціле коло перекладацьких трансформацій, такі як лексичні, граматичні, стилістичні. Було також зазначено, що для перекладу засобів творення образу країни, перекладачеві необхідно володіти широким спектром фонових знань, які також є важливою складовою здійснення якісного перекладу.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ МОВНИХ ЗАСОБІВ ТВОРЕННЯ ОБРАЗУ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ АНГЛОМОВНИХ ЗМІ

2.1. Особливості репрезентації образу України за допомогою лексичних засобів

Другий розділ присвячено дослідженню особливостей репрезентації образу України за допомогою мовних засобів. Першим кроком, розглянемо специфіку застосування лексичних засобів утворення образу України. У перебігу дослідження було виокремлено застосування таких лексичних засобів репрезентації образу України:

- суспільно-політична лексика;
- інтернаціоналізми;
- неологізми;
- військова термінологія;
- власні назви.

Розглянемо приклади застосування кожної з груп лексичних засобів.

- суспільно-політична лексика:

(3) *Ukraine officially declared itself independent on August 24, 1991, when its parliament announced it would no longer follow the laws of the USSR* (Бі-Бі-Сі, URL).

У прикладі, образ України реалізовано засобами наведення історичної інформації. У реченні застосовано таку суспільно-політичну лексику, як: *officially*

Приклад демонструє використання таких суспільно-політичних термінів для реалізації образу України в англійськомовних ЗМІ, як: *political co-operation and trade*.

Так, в прикладі, Україна постає в якості об'єкта міжнародного співробітництва та торгівлі.

В наведених прикладах, Україна постає як об'єкт, до якого застосовано порушення. Образ країни формується за допомогою суспільно-політичної лексики *wrongdoing in regards to Ukraine*.

Також, Україна постає в англомовних ЗМІ як об'єкт співпраці з США. Образ

с

ф

Так, в прикладі, образ України реалізується за допомогою політичного терміну безпосередній зв'язок з імпічментом Дональда Трампа.

м

о

в (

Також, Україна постає в англомовних ЗМІ як «країна корупції», проте така, що бореться з нею. Такий образ формується за допомогою суспільно-політичної лексики та інтернаціоналізму *corruption*:

– *tackling corruption*;

з – *rooting out corruption*;

М – *corruption problem*.

е

Англомовні ЗМІ також змальовують Україну в якості об'єкту, що піддається тиску з боку США, зокрема, Д. Трампа. Реалізується цей образ шляхом такої суспільно-політичної лексики, як: *to put pressure on Ukraine*.

Ь (43) *Ukraine is in the midst of a constitutional crisis* (BBC, URL).

В прикладі, Україну представлено як територію конституційної кризи, та реалізовано шляхом застосування суспільно-політичної лексики *a constitutional*

е

о (

ф

Відомо, що в Україні масова багатомісячна акція протесту в центрі Києва, що почалася 21 листопада 2013 року у відповідь на призупинення українським

а

в

і

урядом підготовки до підписання Угоди про асоціацію між Україною та Євросоюзом і підтримана виступами населення в інших регіонах України, та яка носить назву «Революція Гідності». Отже, в англійських ЗМІ, Україна постає в якості країни-революціонера, що представлено такою суспільно-політичною лексикою, як:

- *during the revolution that overthrew the government;*
- *Ukrainian Revolution;*
- *when security officials clashed with anti-government protesters.*

(16) *Kyiv publicly advocated such negotiations for several months* (BBC, URL).

(27) *“We are a long way away from Ukraine being in a position to reopen negotiations”, the officials said* (BBC, URL).

Україна, країна що намагається організувати переговори з окупантом, що також є рисою образу України на міжнародному рівні. У прикладах, образ реалізовано засобами суспільно-політичної лексики *advocated, negotiations, to reopen negotiations.*

(14) *It is time for the Nato alliance to “stop making excuses” and accept Ukraine as a member, as the country has demonstrated its readiness and has much to offer, Ukraine’s foreign minister, Dmytro Kuleba said* (BBC, URL).

Україна – претендент на вступ до НАТО, проте альянс знаходить нові й нові причини для того, щоб залишити Україну поза альянсом. Образ України реалізовано у прикладі засобами суспільно-політичної лексики та власних назв: *Nato alliance, foreign minister, accept Ukraine as a member.*

(76) *Nonetheless, Ukraine’s strategy has caught international attention, and is «pushing other navies to develop these kind of systems and their operational practice» she adds* (BBC, URL).

У реченні йдеться про новітні українські підводні дрони, які мотивують інші країни світу також удосконалювати системи озброєння військово-морських сил. Таким чином, Україна постає у образі країни, що мотивує інші країни до удосконалення. Образ України реалізовано засобами суспільно-політичної лексики: *navies, operational practice, international attention.*

(59) *The Institute for the Study of War says Ukrainian forces appear to have broken through "certain pre-prepared Russian defensive positions"* (BBC, URL).

Україна – країна, що щоденно проривається крізь заздалегідь підготовані російські оборонні позиції, що також є складовою позитивного образу України на світовій арені. Образ України реалізовано засобами суспільно-політичної лексики *Ukrainian forces*, військової лексики *defensive positions*, та власних назв: *The Institute for the Study of War*.

– інтернаціоналізми:

Продовжуючи аспект корупції в образі України в англomовних ЗМІ, варто зазначити, що вони представляють також інформацію і про те, як Україна бореться з корупцією, за допомогою використання такої суспільно-політичної лексики та інтернаціоналізмів, як:

- *to combat corruption;*
- *to fight corruption;*
- *tackling corruption.*

У фрагменті, образ України утворено засобами словосполучення-інтернаціоналізму *humanitarian corridor*, який застосовується у випадках, коли військові дії настільки інтенсивні, що можливість евакуації – відсутня. Так, Україна представлена у образі країни, де агресія ворога настільки сильна, що вона потребує гуманітарного коридору.

– Неологізми:

(25) *As well as drones that operate on the water's surface, Ukraine recently unveiled a prototype of an unmanned, undersea drone called the Toloka TLK-150* (BBC, URL).

У прикладі, образ України представлено таким неологізмом, як *the Toloka TLK-150*, що є назвою військового дрону, розробленого українцями та вже відомого своїми надзвичайними властивостями.

– Військова термінологія:

(18) *New Ukraine positions near Kherson could speak spring offensive* (BBC, URL).

(36) *This is how the war ends: Ukraine's long-awaited spring counter-offensive succeeds in recapturing some or even lots of occupied territory* (BBC, URL).

(15) *As the wait for the long-anticipated Ukrainian counteroffensive continues, two strikingly different developments in the war have seized attention* (BBC, URL).

(39) *Ukraine is taking significant casualties and making slow progress towards the Russian main line of defence, western officials have admitted in one of the west's first assessments of the Ukrainian counteroffensive launched on 4 June.*

Також, Україна постає в образі країни, яка реалізує контрнаступ проти окупантів, які окупували територію України. У прикладах, образ України реалізовано засобами військових термінів *spring offensive, counter-offensive, recapturing*.

– Власні назви:

(2) *The Times: Ukraine is a country in Eastern Europe with a population of more than 40 million people* (BBC, URL).

Відомо, що Україна – країна, що знаходиться у східній Європі, населення якої складає 40 млн. осіб. Отже, така інформація є основою образу України у англомовних ЗМІ. Образ реалізовано засобами власних назв та статистичної інформації: *Ukraine, Eastern Europe, 40 million people*.

(38) *Rishi Sunak and Keir Starmer both reaffirmed their support for Ukraine in the UK's House of Commons this afternoon* (BBC, URL).

У прикладі, Україна постає в образі країни, що залучилась підтримкою Великобританії. Образ України реалізовано засобами застосування власних назв (*Ukraine, the UK's House of Commons*) та суспільно-політичної лексики (*reaffirmed*).

Табл. 2.1

Результати статистичного аналізу застосування лексичних засобів для створення образу України в англомовних ЗМІ

№	Лексичний засіб	%
1.	суспільно-політична лексика	81%
2.	інтернаціоналізми	11%
3.	неологізми	
4.	військова термінологія	
5.	власні назви	38%

Отже, зазначимо, що для реалізації образу України на міжнародному рівні, в англомовних ЗМІ застосовується в більшості суспільно-політична лексика, що підтверджується статистичним аналізом, за результатами якого, суспільно-політичну лексику використано в 81% прикладів. Також, часто вживаними є власні назви – в 38% прикладів, що зумовлене тим, що для створення образу країни необхідно використовувати назви тих чи інших регіонів, для утворення стійких асоціацій аудиторії з ними, а також, військова термінологія, яку застосовано у 23% прикладів. Такі лексичні засоби, як інтернаціоналізми, неологізми, використовуються в 11% проаналізованих прикладів на кожен засіб, та є найменш вживаними.

2.2. Особливості використання стилістичних тропів як засобів утворення образу України

Розглянемо також і особливості використання стилістичних тропів як засобів утворення образу України. В рамках дослідження було виокремлено приклади використання метафор, епітетів та повторення у якості стилістичних

тропів, що утворюють образ України в англomовному медіа дискурсі. Розглянемо приклади застосування кожної з груп стиістичних тропів:

Відомо, що Володимир Зеленський, в минулому – відомий українській комік. Нинішній президент мріяв про трансформацію України, подолання проблем різних сфер існування України. Так, в текстах англomовних ЗМІ, образ трансформованої України представлено в якості метафори *comic's dream*.

(

Як демонструє приклад, участь України у справі з імпічментом Д. Трампа було метафорично описано в англomовних ЗМІ як *drug deal*.

) (

В прикладі, в якості засобу репрезентації образу України виступає метафора йовторення метафори, з огляду на те, що промовець наголошує на важливості дій українців на міжнародному рівні. Також було застосовано парцеляцію – членування речення, яке фокусує увагу саме на діях українців та їх ролі на міжнародному рівні.

(

В наведеному фрагменті, у якості засобу реалізації образу України використано метафору *he key to the end of the war*. Метафора слугує засобом репрезентації мирних настроїв України, її не бажання брати участь у війні, бажання її завершення.

(

1

9

Приклад демонструє застосування метафори, яка описує ситуацію, що відбувається у перебігу війни. Так, війна в Україні – страшна подія, яка ~~представляє собою~~ *is a metaphor for thousands of casualties in the battle for a city that is* ~~важлива~~ *both important and symbolic*, ~~якщо~~ *both sides have 'reflected to the world that Ukraine is not a battleground' (BBC, URL).*

В цьому випадку, українське місто Бахмут метафорично описане як епіцентр війни в Україні. Так, у прикладі застосовано метафору *Bakhmut at 'epicentre' of*

t

У реченні процитовано слова російського банкіра та бізнесмена, який вважає війну в Україні безглуздою та божевільною, що є метафорою. Отже, образ України утворено засобами метафори.

“

Moscow's "massacre" in Ukraine and urged the west to help end "this insane war"

Приклад демонструє застосування метафори *Moscow's "massacre" in Ukraine*, що утворює образ України як країни, на території якої відбувається московська бійня. Так, образ України утворено засобами метафори.

у (

Як демонструє приклад, Україна – країна, яка знаменує собою нову еру ведення війни на морі, зважаючи на розгортання Україною морських безпілотних літальних апаратів при відносно низьких витратах. Отже, з метою утворення образу України застосовано метафору – *marks a new era for naval warfare*.

(

У реченні, Україна постає у образі країни, що повільно вимотує ворога, обравши таку тактику для того, щоб перемогти у війні. Отже, у прикладі застосовано метафору *slowly wearing down their enemy*.

a (

Життя військовослужбовців в Україні – складне та сповнене загрозою. Саме тому, у англійських ЗМІ, з метою опису їх реалій застосовується метафора *It's like* образу України.

a

У прикладі описується життя жінок-снайперів, що беруть участь у війні проти Росії. Так, жінка зазначає, що бути снайпером – особисте пекло для кожного з них. Отже, образ України – образ людей, для яких війна стала особистим пеклом.

d

e

У цьому випадку, з метою утворення образу України та українців, застосовано метафору.

Розглянемо також і приклади використання епітетів у формуванні образу України в англомовних ЗМІ. Епітет – образне визначення, що дає додаткову художню характеристику кому-небудь або чого-небудь («гай золотий»), слово, яке визначає предмет або явище і підкреслює будь-які його властивості, якості або ознаки. Розглянемо приклади:

(

Г

а

Тиск Д. Трампа на Україну з метою зрушити розслідування щодо корупції сина Джо Байдена описано в текстах англомовних ЗМІ за допомогою епітету *illegally*.

(

В прикладі так само йде мова про тиск Д. Трампа на Україну з метою зрушити розслідування щодо корупції сина Джо Байдена. Для опису, використано епітет

м

і (

В текстах англомовних ЗМІ, Україну змальовують, як уразливого союзника США

4

Г

Також, в текстах англомовних ЗМІ, Україна постає як друга за розміром країна у Європі, з широкими та родючими землями. Для опису індустріального сектору України використано таку метафору, як *large pockets of heavy industry*

й (

Україна постає, як країна, яка має більшу схильність до європейських країн, ніж до слов'янських: *the west of the country has closer ties with its European neighbours*.

В прикладі, було використано епітет *closer*.

е (

В прикладі, образ України представлено як країни, яка орієнтована на західне правління: *a Western-leaning government*. Було застосовано епітет *Western-leaning*.

ю

о

Образ України представлено інформацією про те, що вона є потенційним членом ЄС у майбутньому. В прикладі, для формування образу було застосовано такі епітети, як: *potential future*.

(

З метою опису ситуації в Новій Каховці, у англomовних ЗМІ застосовується епітет *dire*. Отже, у прикладі, образ України доповнюється епітетом.

(

Робота українських захисників описується у прикладі засобами епітетів *hard and* образ України утворено засобами епітетів.

l

i (

У прикладі, події в Україні описані засобами епітету *horrible*, зважаючи на те, що війна – справді жахлива річ, пережити яку під силу не кожній людині. Отже, образ України утворено засобами епітету.

h Розглянемо також приклади застосування повторення:

u (

У реченні, образ України реалізовано засобами повторення лексеми *collective*. Важливість повторення лексеми обумовлена тим, що саме колективними діями можна перемогти тероризм Росії, який зараз поширився на території України, але може поширитись і на інші країни.

t

В

е

й

а Отже, у підсумку зазначаємо, що в текстах англomовних ЗМІ, з метою створення образу України, застосовуються такі лексико-стилістичні засоби, як епітети, метафори, повторення. Результати статистичного аналізу наведено у табл. 2.2. та на рис. 2.1.

r

д

е

i

Табл. 2.2 Результати статистичного аналізу застосування лексико-стилістичних засобів для створення образу України в англомовних ЗМІ

№	Лексико-стилістичний засіб	%
1.	Метафори	42
2.	Епітети	50
3.	Повторення	8

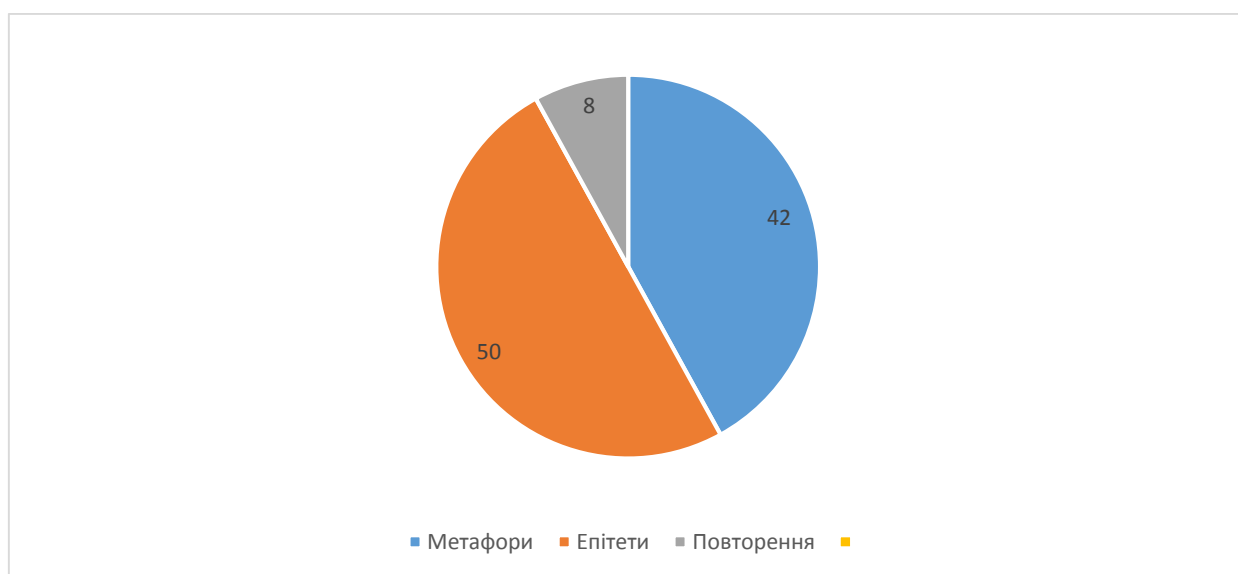

Рис. 2.1 – Графічна репрезентація результатів статистичного аналізу застосування лексико-стилістичних засобів для створення образу України в англомовних ЗМІ

Таким чином, аналіз дозволив зробити висновки про те, що серед лексико-стилістичних засобів створення образу України в англомовних ЗМІ, найбільш вживаними є епітети, які використано в 72% проаналізованих прикладів. Менш вживаною є метафора, яку застосовано в 62% прикладів.

Специфіка застосування стилістичних фігур як засобів утворення образу України

Розглянемо також і особливості застосування стилістичних фігур як засобів утворення образу України. Так, було виокремлено застосування таких стилістичних фігур, як: анадиплозис; синтаксичний паралелізм; парцеляція; анафора; епіфора; антитеза; риторичне питання; градація. Розглянемо приклади застосування кожної групи стилістичних фігур:

– Анадиплозис:

У прикладі, Україна уособлює людей, які просто хочуть жити у своїй країні, життям нормальних, звичайних людей. У якості стилістичної фігури, що репрезентує образ України, застосовано анадиплозис. Ця стилістична фігура застосована з метою акцентування уваги аудиторії на тому, що життя – найважливіша річ, на тому, що усі українці просто хочуть жити мирним життям.

– Синтаксичний паралелізм:

(

У прикладі, з метою утворення образу України та українців, застосовано стилістичний прийом паралелізм. Таким способом, промовець наголошує на єдності українського народу, яка зараз є однією з найголовніших рис, що репрезентують образ України.

(66) *To really help Ukraine, it is not necessary to say how many servicemen and*

Приклад демонструє застосування синтаксичного паралелізму, в рамках якого застосовано паралельні конструкції *To really help Ukraine*. Так, Україна постає в образі країни, що максимально потребує допомоги та перебуває у складних умовах. Саме засобами паралелізму, промовець наголошує на необхідності допомогти Україні.

– Парцеляція:

У прикладі, в якості засобу утворення образу України, застосовано стилістичний засіб парцеляції – навмисного членування речення: *Used artillery, air bombs.*

Парцеляція використана з метою акцентування уваги на тому, що дійсно відбувається на території України.

В цьому випадку, промовець використовує стилістичний засіб парцеляції *Using* жахливих подіях, які відбуваються на території України, і які є результатом дій держави-терориста. Так, засобами парцеляції реалізовується образ України як країни, яка переживає страшні події через напад ворожої держави.

(

В цьому прикладі також було застосовано стилістичну фігуру парцеляції, у якості засобу репрезентації образу України. Парцеляція посилює експресивність висловлювання, акцентуючи увагу на кожному з частин розподіленого речення та на тому, що Україна є незламною, та війна не лише не зламає її, а й мобілізує.

– Анафора:

В цьому випадку, в якості засобу утворення образу України використано таку стилістичну фігуру, як анафору. Анафора слугує засобом акцентування уваги, засобом утворення єдиного цілого з окремих речень. Анафора, застосована у прикладі як засіб прагматичного впливу, репрезентуючи те, як Україна зараз впливає на весь світ.

– Епіфора:

(

У наведеному прикладі застосовано епіфору, зважаючи на те, що лексеми *killing*, території України.

)

– Антитеза:

(

В цьому випадку, промовець, утворюючи образ України, протиставляє поведінку людей, тим, хто вже давно перестав ними бути та перетворився на тварин, жорстоких звірів (росіян), та тих, хто залишився людьми – українців.

)

Приклад демонструє застосування такого стилістичного засобу, як протиставлення. Промовець, прагнучи хоча б частково відтворити реалії життя українців під час війни, протиставляє життя мирних людей тому, що роблять з українцями окупанти й вороги.

(

У фрагменті, образ України утворено засобами антитези, зважаючи на те, що війна та жахливі дії росіян протиставляються мирним вулицям Херсону. Так, беззахисна та мирна країна стала об'єктом нападу агресора.

'We Ukrainians know how to turn suffering into strength': Gogol Bordello's Eugene

В цьому випадку, образ України утворено засобами антитези, зважаючи на те, що страждання українців перетворюються на їх силу – *turn suffering into strength*. Отже, страждання протиставляються силі українців, що також доповнює образ України на світовій арені.

– Риторичне питання:

(9) What next for Ukraine's counter-offensive? (BBC, URL).

У наведеному прикладі, образ України репрезентує риторичне питання, Україна є країною, яка проводить контрнаступ, проте наразі не відомо, якими будуть його результати. Тільки майбутнє дасть змогу робити певні висновки.

– Градація:

(

Речення демонструє застосування такого засобу репрезентації образу України, як градація, на якій побудовано речення прикладу. Так, Україна постає в образі незламної країни, яка буде виборювати свої території не дивлячись на будь-які обставини.

(

7

0

)

I continue to support Ukraine's military and its people in its quest for freedom, peace

У прикладі, українці описуються як люди, що прагнуть свободи, миру та правосуддя, що доповнює позитивний образ України. Отже, образ України утворено засобами градації *freedom, peace and justice*.

Отже, в ході дослідження було виокремлено застосування таких стилістичних фігур як засобів утворення образу України:

- анадиплозис;
- синтаксичний паралелізм;
- парцеляція;
- анафора;
- епіфора;
- антитеза;
- риторичне питання;
- градація.

Результати статистичного аналізу наведено на табл. 2.3, рис. 2.2.

Табл. 2.3

Результати статистичного аналізу застосування лексико-стилістичних засобів для створення образу України в англomовних ЗМІ

№	Лексико-стилістичний засіб	%
1.	анадиплозис	8
2.	синтаксичний паралелізм	15
3.	парцеляція	23
4.	анафора	8
5.	епіфора	8
6.	антитеза	22
7.	риторичне питання	8
8.	градація	8

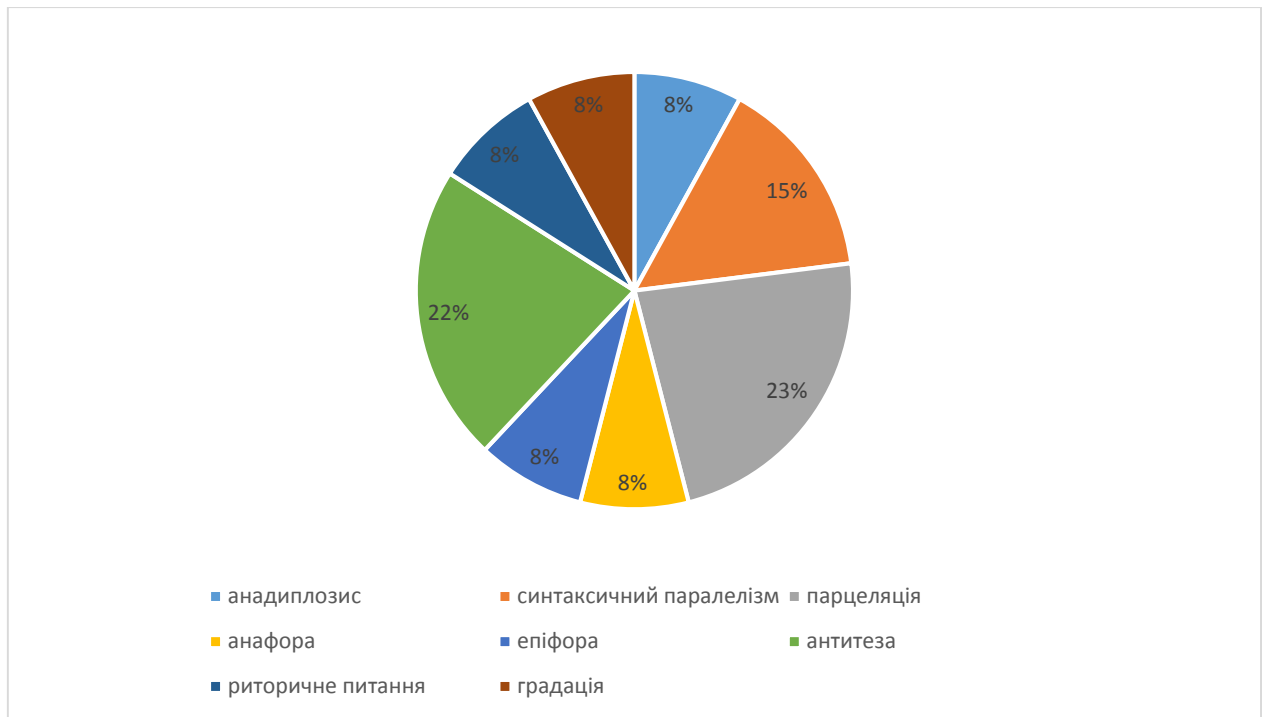

Рис. 2.2 – Графічна репрезентація результатів статистичного аналізу застосування лексико-стилістичних засобів для створення образу України в англомовних ЗМІ

Отже, встановлено, що найбільш вживаною стилістичною фігурою, що застосовується як засіб утворення образу України, є парцеляція, яку було використано у 23% прикладів, антитеза, яку було використано у 22% прикладів, синтаксичний паралелізм, який було використано у 15% прикладів.

Менш вживаними є такі стилістичні фігури, як анадиплозис, анафора, епіфора, риторичне питання, градація, які було вжито у 8% прикладів на кожен стилістичну фігуру.

Висновки до розділу 2

Другий розділ присвячено дослідженню особливостей репрезентації образу України за допомогою мовних засобів. Аналіз дозволив виокремити такі лексичні засоби реалізації образу України в англомовних текстах ЗМІ, як:

суспільно-політична лексика; інтернаціоналізми; неологізми; військова термінологія; власні назви; евфемізми. Встановлено, що для реалізації образу України на міжнародному рівні, в англomовних ЗМІ застосовується в більшості суспільно-політична лексика, що підтверджується статистичним аналізом, за результатами якого, суспільно-політичну лексику використано в 81% прикладів. Також, часто вживаними є власні назви – в 38% прикладів, що зумовлене тим, що для створення образу країни необхідно використовувати назви тих чи інших регіонів, для утворення стійких асоціацій аудиторії з ними. Такі лексичні засоби, як інтернаціоналізми, неологізми, військова термінологія, використовуються в 11% проаналізованих прикладів на кожен засіб. Найменш вживаними є евфемізми, які застосовано в 3% проаналізованих прикладів.

Серед лексико-стилістичних засобів створення образу України в англomовних ЗМІ, найбільш вживаними є епітети, які використано в 72% проаналізованих прикладів. Менш вживаною є метафора, яку застосовано в 62% прикладів.

Також, було виокремлено застосування таких стилістичних фігур як засобів утворення образу України: анадиплозис; синтаксичний паралелізм; парцеляція; анафора; епіфора; антитеза; риторичне питання; градація. Аналіз показав, що найбільш вживаною стилістичною фігурою, що застосовується як засіб утворення образу України, є парцеляція, яку було використано у 23% прикладів, антитеза, яку було використано у 22% прикладів, синтаксичний паралелізм, який було використано у 15% прикладів. Менш вживаними є такі стилістичні фігури, як анадиплозис, анафора, епіфора, риторичне питання, градація, які було вжито у 8% прикладів на кожну стилістичну фігуру.

РОЗДІЛ 3

СПОСОБИ ВІДТВОРЕННЯ МОВНИХ ЗАСОБІВ ТВОРЕННЯ ОБРАЗУ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ АНГЛОМОВНИХ ЗМІ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

3.1 Лексичні трансформації

У третьому розділі було здійснено дослідження способів відтворення мовних засобів творення образу України в сучасних англomовних ЗМІ українською мовою. Так, було виокремлено засоби перекладу утворення образу України засобами відповідників:

(1) *Briefly about the Russian-Ukrainian war: what we know on the 426th day of the invasion* (BBC, URL) – Коротко про російсько-українську війну: що ми знаємо на 426 день вторгнення.

У фрагменті, політичний термін *the Russian-Ukrainian war* було відтворено засобами українського відповідника: ‘російсько-українська війна’.

(2) *Ukraine is a country in Eastern Europe with a population of more than 40 million people* (BBC, URL) – Україна – держава в Східній Європі з населенням понад 40 мільйонів осіб

В цьому випадку, речення, що репрезентує статус України на міжнародному рівні, відтворено засобами відповідника у мові перекладу.

(3) *Ukraine officially declared itself independent on August 24, 1991, when its parliament announced it would no longer follow the laws of the USSR* (BBC, URL) – Україна офіційно проголосила себе незалежною 24 серпня 1991 року, коли її парламент оголосив, що більше не керуватиметься законами СРСР.

Приклад демонструє застосування відповідників, зважаючи на те, що речення оригіналу було відтворено засобами відповідного речення в українській мові.

(4) *An association agreement currently exists between Ukraine and the EU which fosters political co-operation and trade* (BBC, URL) – Наразі між Україною

та ЄС існує угода про асоціацію, яка сприяє політичному співробітництву і торгівлі USSR.

У реченні оригіналу застосовано політичний термін *political co-operation and* переклад ‘політичне співробітництво і торгівля’.

– Президент Володимир Зеленський заявляє, що судова система блокує антикорупційну реформу.

У прикладі оригіналу використано політичний термін *anti-corruption reform*, який в українському варіанті відтворено засобами відповідника – ‘антикорупційна реформа’.

– Також немає особливих вказівок на те, що потенційні майбутні члени, такі як Україна, Боснія чи Туреччина, близькі до вступу.

Приклад демонструє застосування такого політичного терміну, як *potential future* ‘потенційні майбутні члени’.

Розглянемо також застосування перекладацьких трансформацій при перекладі засобів, що утворюють образ України у англійських ЗМІ. Отже, було виокремлено застосування таких лексичних трансформацій, як:

– Транскрибування:

(10) *Some Ukrainian sea drones have been developed with help from crowdfunding campaigns* (BBC, URL) – Деякі українські морські безпілотники були розроблені за допомогою краудфандингових кампаній.

У реченні оригіналу було застосовано такий термін, як *crowdfunding campaigns*. При перекладі, термін *crowdfunding* було відтворено засобами трансформації транскрибування, зважаючи на те, що в українській мові використано термін ‘краудфандинг’.

– Але Великобританія не передала Україні жодного зі своїх винищувачів зайняло б занадто багато часу.

Найменування винищувача *Typhoon*, що відноситься військової сфери, було відтворено засобами трансформації транскрибування – ‘Тайфун’.

– Вони заперечували проти звільнення колишніх співробітників «Беркута» - українського спецназу, обвинуваченого у вбивстві 48 осіб під час демократичних демонстрацій у лютому 2014 року.

Фрагмент оригіналу репрезентує застосування найменування відділу українського спецназу – *Berkut*, який було відтворено засобами трансформації транскрибування – ‘Беркут’.

– Новому документальному фільму BBC Three Стейсі Дулі: «Готові до війни?» було надано безпрецедентний доступ до британсько-української навчальної програми, відомої як «Операція Інтерфлекс».

У реченні оригіналу використано найменування британсько-української навчальної програми, при перекладі якої, лексему *Interflex* було транскрибовано – ‘Інтерфлекс’.

– Вилучення:

(14) *It is time for the Nato alliance to “stop making excuses” and accept Ukraine as a member, as the country has demonstrated its readiness and has much to offer, Ukraine’s foreign minister, Dmytro Kuleba said (BBC, URL)* – Альянсу НАТО пора «перестати виправдовуватися» і прийняти Україну в члени, оскільки країна продемонструвала свою готовність і може багато чого запропонувати, заявив міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба.

У реченні оригіналу застосовано таке словосполучення, як *stop making excuses*. При перекладі, було застосовано трансформацію вилучення, так як у тексті перекладу не відтворено лексему *making*.

(15) *As the wait for the long-anticipated Ukrainian counteroffensive continues, two strikingly different developments in the war have seized attention (BBC, URL)* – Оскільки очікування на український контрнаступ триває, увагу привернули дві різночасні події у війні.

При перекладі речення, що репрезентує образ України, було застосовано трансформацію вилучення: було вилучено таку лексему, як *long-anticipated*.

– Генералізація:

(16) *Kyiv publicly advocated such negotiations for several months* (BBC, URL)

– Київ публічно домагався таких переговорів місяцями.

У прикладі, що репрезентує образ України, словосполучення *several* словосполучення, що має значення ‘кілька місяців’, відтворено засобами більш узагальненого значення – ‘місяцями’.

– Диференціація:

(17) *Britain’s UN ambassador, Barbara Woodward, said countries had seen “what Russia’s idea of multilateralism means for the world” – the trampling of the UN charter and a war that had brought unimaginable suffering to Ukraine and been “an unmitigated disaster for Russia, too”* (BBC, URL) – Посол Великої Британії в ООН Барбара Вудворд заявила, що країни побачили, «що російська ідея багатосторонності означає для світу» – порушення статуту ООН і війна, яка принесла неймовірні страждання Україні та стала «безперечною катастрофою для Росії також».

Було також виокремлено приклади застосування трансформації диференціації при перекладі засобів репрезентації образу України. Так, суспільно-політичний термін *multilateralism* було відтворено засобами трансформації диференціації, зважаючи на те, що у тексті перекладу було застосовано термін ‘багатосторонність’.

(20) *The destruction of the Kakhovka Dam has led to a “dire humanitarian crisis” in flooded communities downstream, the United Nations in Ukraine has said* (BBC, URL) – Руйнування Каховської дамби призвело до «страшної гуманітарної кризи» в затоплених населених пунктах нижче за течією, заявили в ООН в Україні.

У фрагменті оригіналу застосовано лексему *dire*, при перекладі якої перекладач використовує лексему з іншим значенням – ‘страшна’. Таким чином, було використано трансформацію диференціації.

(25) *As well as drones that operate on the water's surface, Ukraine recently unveiled a prototype of an unmanned, undersea drone called the Toloka TLK-150 (BBC, URL) – Крім безпілотних літальних апаратів, які працюють на поверхні води, Україна нещодавно представила прототип підводного безпілота під назвою Toloka TLK-150.*

У цьому випадку спостерігається використання трансформації диференціації, з огляду на те, що лексему *drones* було передано засобами конструкції – ‘безпілотних літальних апаратів’. Також, було застосовано трансформацію вилучення, зважаючи на те, що лексему *unmanned* було вилучено при перекладі, з метою уникнення тавтології.

(26) *It has been impossible to verify the conflicting statements over the devastated city, which has assumed symbolic importance as a measure of which side has the resilience to prevail in the war overall (BBC, URL) – Було неможливо перевірити суперечливі твердження про зруйноване місто, яке набуло символічного значення як показник того, яка сторона має стійкість, щоб перемогти у війні загалом.*

У фрагменті оригіналу застосовано лексему *measure*, при перекладі якої перекладач використовує лексему з іншим значенням – ‘твердження’. Таким чином, було використано трансформацію диференціації.

– Додавання:

“

W

e

– Президент Трамп і його союзники звинуватили Джо Байдена в правопорушеннях, оскільки він, будучи віце-президентом, наполягав на тому, щоб український уряд звільнив свого головного прокурора, який розслідував діяльність компанії, в якій працював Хантер.

Наведений фрагмент репрезентує використання трансформації додавання, з огляду на те, що в українському варіанті було додано лексему ‘діяльність’.

l

Отже, нами було виокремлено такі лексичні трансформації, як:

- транскрибування;
- додавання;
- генералізація;
- вилучення.

Також, було виокремлено застосування широкого кола прикладів перекладу засобів репрезентації образу України засобами відповідників.

3.2 Граматичні трансформації

Розглянемо також приклади застосування граматичних трансформацій. Серед граматичних трансформацій було виокремлено такі, як:

– Граматична заміна:

– Віце-президент Байден в 2016 році разом зі своїм сином Хантером спостерігав за Хантером Байденом і його батьком, обраним президентом Джо Байденом, які часто піддавалися нападкам з боку президента Трампа і його соратників за правопорушення щодо України і Китаю, які вони обидва заперечують.

В цьому випадку спостерігається використання трансформації граматичної заміни в процесі перекладу засобів репрезентації образу України. Так, дієслово *attacked* було відтворено засобами конструкції ‘піддавалися нападкам’.

– Колишній міністр економіки Тимофій Милованов, який пішов з уряду в цьому році через розбіжності з президентом Зеленським, висловлює свою думку про те, що ще необхідно зробити для боротьби з корупцією в Україні.

Приклад репрезентує застосування трансформації граматичної заміни, зважаючи на те, що дієслово *to combat* відтворено засобами іменника ‘боротьба’. Отже, зміна частини мови при перекладі дозволяє зробити висновки щодо застосування трансформації граматичної заміни.

– Пан Малюська зазначив, що ініціатива спрямована на боротьбу з корупцією,

оскільки гроші підуть безпосередньо в спеціальний фонд і будуть використані для поліпшення умов утримання в звичайних камерах.

У реченні оригіналу, що репрезентує образ України, застосовано дієслово 'to'. Отже, було застосовано трансформацію граматичної заміни.

– Але не ми прийшли до них воювати. Вони прийшли до нас.

Фрагмент демонструє застосування трансформації граматичної заміни, зважаючи на те, що іменник *war* було відтворено засобами дієслова 'воювати'.

– Перестановка:

(35) *Russia's constant shelling of Kherson has made it impossible for residents to return to normal life months after Ukrainian forces liberated the city* (BBC, URL)

– Через постійні обстріли Херсона з боку Росії мешканці не змогли повернутися до нормального життя через кілька місяців після того, як українські війська звільнили місто.

В наведеному прикладі, у конструкції *Russia's constant shelling of Kherson* було застосовано трансформацію перестановки, з огляду на те, що порядок слів було змінено: 'Через постійні обстріли Херсона з боку Росії'.

(36) *This is how the war ends: Ukraine's long-awaited spring counter-offensive succeeds in recapturing some or even lots of occupied territory* (BBC, URL) – Так закінчується війна: довгоочікуваний весняний контрнаступ Україні вдається повернути частину чи навіть багато окупованих територій.

В прикладі було застосовано трансформацію перестановки, так як при перекладі, порядок слів було змінено: *this is how the war ends* – 'так закінчується війна'.

(38) *Rishi Sunak and Keir Starmer both reaffirmed their support for Ukraine in the UK's House of Commons this afternoon* (BBC, URL) – Сьогодні вдень у Палаті громад Великобританії Ріші Сунак і Кір Стармер підтвердили свою підтримку України.

У прикладі, наведеному вище, також застосовано трансформацію перестановки, з огляду на те, що порядок слів було змінено у тексті перекладу.

– Пол Адамс, дипломатичний ВВС, побував в Україні, щоб з'ясувати, чому це так тісно пов'язане з судовим процесом над Трампом.

Приклад демонструє використання трансформації перестановки, так як порядок слів було змінено: *the Trump trial* – 'з судовим процесом над Трампом'.

– Це призвело до звинувачень демократів у тому, що містер Трамп намагався незаконно чинити тиск на Україну, щоб допомогти завдати шкоди своєму супернику на виборах, що призвело до імпічменту з боку Палати представників. У наведеному прикладі, у конструкції *illegally pressure* було застосовано трансформацію перестановки, з огляду на те, що порядок слів було змінено: 'незаконно чинити тиск'.

– Президент України Володимир Зеленський заявив, що не братиме участі у президентських виборах у США, бо той, хто переможе, підтримає Україну.

В цьому випадку було застосовано трансформацію перестановки, з огляду на те, що порядок слів було змінено при перекладі: *the US presidential election because whoever wins will support Ukraine* – 'у президентських виборах у США, бо той, хто переможе, підтримає Україну'.

– Друга за величиною країна Європи, Україна – це край широких родючих сільськогосподарських рівнин з великими осередками важкої промисловості на сході.

У фрагменті *Europe's second largest country* було застосовано трансформацію перестановки, з огляду на те, що порядок слів було змінено: 'друга за величиною країна Європи'.

The war in Ukraine has focused minds because there is a very real adversary being на тому, що є дуже реальний противник, який дуже агресивний, порушує всі правила ведення війни на європейському континенті, веде війну, спрямовану на знищення країни.

У наведеному прикладі, у конструкції *the continent of Europe* було застосовано трансформацію перестановки, з огляду на те, що порядок слів було змінено: ‘на європейському континенті’.

– У наступі України на півдні є військова логіка.

У прикладі було застосовано трансформацію перестановки, так як при перекладі, порядок слів було змінено: *a military logic* – ‘є військова логіка’.

– Київ оголосив про "гуманітарний коридор" у Чорному морі після того, як минулого місяця провалилася угода, яка дозволяла йому експортувати зерно.

В цьому випадку було застосовано трансформацію перестановки, з огляду на те, що порядок слів було змінено при перекладі: *a deal collapsed* – ‘провалилася угода’.

(

5

3

)

В цьому випадку було застосовано трансформацію перестановки, з огляду на те, що Кордон на півдні було змінено при перекладі. ~~себто на військовій території завдяки довготривалому обміну полоненими~~ з Росією у вересні, його первісна широка популярність. ~~Він сподівається, що обмін як і раніше буде успішним~~ ~~атака результатом особистого офіційного шлюбу влітку 2014 року в Севастополі, і порт Новоросійська~~ (BBC Verify's research suggests *Biden suggests Ukraine's role in Sevastopol, and Novorossiysk harbour* (BBC, URL) – Дослідження BBC Verify припускає, що Україна здійснила щонайменше 12 атак з використанням морських безпілотників, націлених на військові кораблі, російську військово-морську базу в Севастополі і порт Новоросійська.

В цьому випадку було застосовано трансформацію перестановки, з огляду на те, що порядок слів було змінено при перекладі: *BBC Verify's research suggests* – ‘Дослідження BBC Verify припускає’.

(58) *Donald Trump says his interest was in rooting out corruption. Meanwhile Joe Biden's role in Ukraine was to do the same - root out corruption. The Inquiry asks*

що його інтерес полягав у викоріненні корупції. Тим часом роль Джо Байдена в Україні полягала в тому, щоб робити те ж саме - викорінювати корупцію. У запиті ставиться запитання, чому в Україні існує така проблема корупції.

У фрагменті, при перекладі також застосовано трансформацію перестановки, з огляду на те, що порядок слів було змінено у тексті перекладу: *a corruption* – ‘проблема корупції’.

– «Тому що ти можеш бачити, що відбувається. Ти можеш бачити попадання в ціль. Це – особисте пекло для кожного, хто бачить життя у приціл [снайпера]».

Приклад демонструє використання трансформації перестановки, так як порядок слів було змінено: *this is a personal hell for everyone who sees that in a [sniper's]*

– Об’єднання речення:

– На сьомий день ми зрозуміли, що вони руйнують навіть церкви, використовуючи бомби й ракети знову і знову.

Було також виокремлено застосування трансформації об’єднання речення, яку також можна віднести до граматичних трансформацій. Проте, при перекладі було знижено рівень експресивності та стилістичного забарвлення, з огляду на те, що саме членування речень надає оригіналу вищого ступеня образності та емотивності.

– Україна зацементує, зміцнює Європейський союз та весь вільний світ у боротьбі за свободу та мир.

В цьому прикладі також використано трансформацію об’єднання речення, зважаючи на те, що два речення оригіналу було об’єднано у одне при перекладі.

При перекладі, було також знижено рівень експресивності, зважаючи на те, що парцеляція, застосована у тексті оригіналу, надає тексту вищого ступеня образності.

(

6

У тексті оригіналу, фрагмент висловлювання передано засобами чотирьох речень, у яких застосовано стилістичний засіб парцеляції. У тексті перекладу

– Світ переконався, що тиранія програє, ми віримо. Світ побачив, що свобода

було застосовано два речення, що свідчить про застосування трансформації об'єднання речень. Проте, рівень стилістичної образності було знижено.

Отже, серед граматичних трансформацій було застосовано такі, як:

- перестановки;
- граматична заміна;
- об'єднання речень.

3.3 Стилiстичнi трансформацiї

Розглянемо також приклади застосування стилістичних трансформацій. Серед таких трансформацій було виокремлено:

– Вилучення стилістичного значення:

– Крим, український півострів, анексований Росією в березні 2014 року, не обговорюється на цих переговорах.

У фрагменті, що репрезентує образ України, застосовано метафору, *is not on the* описовий переклад образного значення метафори – ‘обговорюється’. Отже, стилістичне значення було вилучено при перекладі.

– І я хочу, щоб ми ще раз висловили подяку - разом - всім тим, хто і в ці дні, і в будь-який інший час робить все, щоб ми могли жити нашим життям і в нашій країні.

У тексті оригіналу, з метою опису реалій життя українців, застосовано парцеляцію, яка підкреслює бажання українців жити нормальним мирним життям. Проте при перекладі, парцеляцію було вилучено, а речення було об'єднано. Отже, стилістичний ефект парцеляції не було відтворено у тексті перекладу.

– Зниження стилістичного значення:

(66) *To really help Ukraine, it is not necessary to say how many servicemen and* військовослужбовців і військової техніки знаходиться на кордоні. Скажіть, які

цифри у нас є. Для того, щоб допомогти Україні, необов'язково постійно говорити тільки про дати ймовірного вторгнення.

Текст англійського речення репрезентує застосування такого стилістичного засобу, як повторення. При перекладі, повторення було відтворено не в повному обсязі: 'Щоб дійсно допомогти Україні' – 'Для того, щоб допомогти Україні'. Отже, стилістичний ефект повторення було знижено, проте не повністю вилучено.

(

6

Як демонструє текст оригіналу, у ньому було застосовано метафору *burst into* лівністю, засобами словосполучення 'витік документів'. Отже, зважаючи на текст перекладу, можна зробити висновки про застосування зниження стилістичного впливу «ідеї про війну в Україні» через десять днів після того, як витік документів Пентагону було опубліковано?

– Переклад засобами стилістичного відповідника:

– Раніше на цьому тижні військовий альянс НАТО засудив необґрунтовані заяви Росії про те, що Україна може використовувати «брудні бомби» - звичайні вибухові речовини, начинені радіоактивним матеріалом.

Було також виокремлено широке коло застосування перекладу стилістичних тропів та фігур засобами стилістичного відповідника. Так, у тексті перекладу застосовано метафору *dirty bomb*, яку при перекладі відтворено засобами відповідної метафори – 'брудні бомби'.

(69) *Bakhmut at 'epicentre' of combat, Kyiv says; Putin aware of claim 'saboteurs' attempted to enter Belgorod – as it happened* (BBC, URL) – Бахмут в «епіцентрі» бойових дій, каже Київ; Путін в курсі заяви про спробу «диверсантів» увійти в Белгород – що й сталося.

У цьому випадку було використано метафору *epicentre*, яка описує події в українському місті Бахмут. При перекладі, метафору відтворено засобами стилістичного відповідника – 'епіцентр'.

(70) *We will continue to support Ukraine's military and its people in its quest for freedom, peace and justice.*” (BBC, URL) – Ми продовжуватимемо підтримувати українську армію та її народ у прагненні свободи, миру та справедливості.

Текст оригіналу демонструє застосування такого стилістичного засобу, як градація – *freedom, peace and justice*. При перекладі, градацію було відтворено засобами стилістичного відповідника – ‘свобода, мир та справедливість’.

(71) *Russian businessman, Oleg Tinkov, spoke out against the “crazy” war in Ukraine and described supporters of Moscow's military actions as “morons”* (BBC, URL) – Російський бізнесмен Олег Тінков виступив проти «божевільної» війни в Україні та назвав прихильників військових дій Москви «дебілами».

У фрагменті оригіналу, з метою опису війни в Україні застосовано епітет *crazy*. При перекладі, епітет було відтворено засобами стилістичного відповідника – ‘божевільна’.

(72) *Here is a little more information from our earlier report on Russian tycoon Oleg Tinkov who denounced Moscow's “massacre” in Ukraine and urged the west to help end “this insane war”* (BBC, URL) – Ось трохи більше інформації з нашого попереднього звіту про російського магната Олега Тинькова, який засудив «різанину» Москви в Україні та закликав Захід допомогти припинити «цю божевільну війну».

Війна в Україні описана у прикладі засобами метафори *massacre*. При перекладі, метафору відтворено засобами стилістичного відповідника – ‘різанина’. Також, для опису подій в Україні, використано епітет *insane*, який при перекладі було відтворено засобами стилістичного відповідника – ‘божевільна’.

(37) *‘Extremely fierce’ fighting as Russian forces resist Ukrainian counteroffensive* (BBC, URL) – “Надзвичайно запеклі” бої: російські війська протистоять українському контрнаступу.

У перебігу опису боїв в Україні, автор статті застосовує словосполучення епітетів відповідників – ‘надзвичайно запеклі’.

– Деякі назвали це «найкращим маркетинговим інструментом в історії Міністерства юстиції "і проголосили пана Малюську «інноваційним реформатором»».

Як демонструє приклад, у тексті перекладу застосовано епітет *innovative* який при перекладі відтворено засобами відповідного епітету – ‘інноваційний’. Отже, було застосовано стилістичний відповідник епітету.

– Бен Воллес: Україна «трагічно перетворилася на бойову лабораторію» військових технологій (Бі-Бі-Сі, URL).

У цьому випадку було використано метафору *tragically become a battle lab*, яка описує події в Україні. При перекладі, метафору відтворено засобами стилістичного відповідника – ‘трагічно перетворилася на бойову лабораторію’.

(76) *Nonetheless, Ukraine's strategy has caught international attention, and is "pushing other navies to develop these kind of systems and their operational practice," she adds* (BBC, URL) – Тим не менш, стратегія України привернула міжнародну увагу і "підштовхує інші військово-морські сили до розробки такого роду систем і їх оперативної практики", додає вона.

Текст оригіналу демонструє застосування такого стилістичного засобу, як метафора – *pushing*. При перекладі, метафору було відтворено засобами стилістичного відповідника – ‘підштовхує’.

– У нього було півтора року, щоб виконати свою обіцянку покінчити з корупцією і знайти шлях до миру з Росією.

У фрагменті оригіналу, з метою опису війни в Україні застосовано метафору *find* стилістичного відповідника – ‘знайти шлях до миру з Росією’.

– Чому колір є рушійною силою в політичній битві за Україну, де люди демонструють свою відданість, одягаючи помаранчевий або червону одяг.

Ситуація навколо України описана у прикладі засобами метафори *the political* – ‘в політичній битві’.

– Протистояння в Керченській протоці є яскравим нагадуванням про незавершені справи між Росією і Україною.

У перебігу опису війни в Україні, автор статті застосовує метафору *a stark* стилістичних відповідників – ‘є яскравим нагадуванням про незавершені справи’.

– Але тепер через запеклу сварку між Росією і приймаючою стороною цього року - Україною - на стіл українського прем'єр-міністра потрапив лист з попередженням від організаторів «Євробачення».

Як демонструє приклад, у тексті перекладу застосовано метафору *a fierce row* яку при перекладі відтворено засобами відповідної метафори, що описує війну в Україні – ‘запекла сварка’. Отже, було застосовано стилістичний відповідник метафори.

– *Ми готові шукати ключ до закінчення війни у всіх можливих форматах і платформах: Парижі, Берліні, Мінську* (Бі-Бі-Сі, URL).

У цьому випадку було використано метафору *the key to the end of the war*, яка описує прагнення до миру в Україні. При перекладі, метафору відтворено засобами стилістичного відповідника – ‘ключ до закінчення війни’.

–

Текст оригіналу демонструє застосування такого стилістичного засобу, як метафора – *slowly wearing down their enemy*. При перекладі, метафору було відтворено засобами стилістичного відповідника – ‘Україна повільно вимотує свого ворога’.

– «Це – все одно що грати зі смертю» – українські жінки-фронтовички.

У фрагменті оригіналу, з метою опису війни в Україні застосовано метафору стилістичного відповідника – ‘грати зі смертю’.

о

– Проросійські сепаратисти і Україна завершили довгоочікуваний обмін полоненими на 200 осіб, повідомила адміністрація президента України.

л

о

в

У прикладі, для опису подій в Україні, використано епітет *long-awaited*, який при перекладі було відтворено засобами стилістичного відповідника – ‘довгоочікуваний’.

– Конгресмен-демократ Шон Мелоні запитує, чому тодішній радник з національної безпеки Джон Болтон в липні порадив Хіллу повідомити юристам Білого Дому про те, як американські чиновники чинили на Україну невиправданий тиск.

У перебігу опису боїв в Україні, автор статті застосовує епітет *undue*. При перекладі, епітет було відтворено засобами стилістичного відповідника – ‘невиправданий’.

– Генерал Тарнавський сказав, що його війська виконують «важку і копітку роботу». Він сказав: «Будь-який захист може бути зламаний, але вам потрібно терпіння, час і вмілі дії».

Як демонструє приклад, у тексті перекладу застосовано епітети *hard and* і *копітка*. Отже, було застосовано стилістичні відповідники епітетів.

– Він пояснив: "Я не думав про всі ті жахливі речі, які відбуваються в Україні.

У цьому випадку було використано епітет *horrible*, який описує події в Україні. При перекладі, епітет відтворено засобами стилістичного відповідника – ‘жахливі’.

– Але, на жаль, колективні оплески не переросли в колективні дії.

Текст оригіналу демонструє застосування такого стилістичного засобу, як повторення – *collective... collective*. При перекладі, повторення було відтворено засобами стилістичного відповідника – ‘колективні... колективні’.

– Коли українці разом, коли українці вдячні одне одному, нас неможливо перемогти.

У фрагменті оригіналу, з метою опису сутності українців, застосовано повторення *Ukrainians... Ukrainians*. При перекладі, повторення було відтворено засобами стилістичного відповідника – ‘українці... українці’.

(

9

0

)

Як демонструє приклад, у тексті перекладу застосовано парцеляцію – навмисне членування речення з метою акцентування уваги на важливій інформації. При перекладі, було застосовано стилістичний відповідник парцеляції, зважаючи на те, що український варіант також містить цей стилістичний засіб.

(

9

1

У цьому випадку було використано епітет *guided*, яка передає функціонал російської бомби. При перекладі, епітет відтворено засобами стилістичного відповідника «керувана бомба» потрапила в центр переливання крові на північному сході України, в результаті чого загинули дві людини і четверо отримали поранення, повідомляють українські офіційні джерела.

Текст оригіналу демонструє застосування такого стилістичного засобу, як антитезу – *kindergarten – projectile that hit it; a school – projectile hitting the school*.

При перекладі, антитезу було відтворено засобами стилістичного відповідника – дитячий сад - снаряд, який потрапив в нього; школа – снаряд, що потрапляє в нього. З одного боку знаходиться дитячий сад, а з іншого - снаряд, який потрапив – нього. З одного боку - школа, з іншого - снаряд, що потрапляє в шкільний двір.

У фрагменті оригіналу, з метою опису війни в Україні застосовано антитезу. При перекладі, антитезу було відтворено засобами стилістичного відповідника, зважаючи на те, що у реченні перекладу не відбулось змін на лексичному, граматичному або синтаксичному рівні.

l ‘We Ukrainians know how to turn suffering into strength’: Gogol Bordello’s *Eugene Hütz on his musical resistance* (BBC, URL) – ‘Ми, Українці, знаємо, як перетворити страждання на силу’: Євген Хютц з Gogol Bordello про його *музичний опір* (Бі-Бі-Сі, URL).

Особливості життя українців в Україні описано у прикладі засобами протиставлення *suffering – strength*. При перекладі, протиставлення відтворено засобами стилістичного відповідника – ‘страждання – сила’.

a (

9

5

x

ми будемо битися на пагорбах... І я хочу додати: ми будемо битися на териконах, на берегах Кальміусу і Дніпра! І ми не здамося!

У перебігу опису боїв в Україні, автор статті застосовує градацію та паралелізм. При перекладі, стилістичні засоби було відтворено засобами стилістичних відповідників, з огляду на те, що у реченні перекладу не відбулось змін на лексичному, граматичному або синтаксичному рівні.

W

У цьому випадку спостерігається застосування такого стилістичного засобу, як градація – *freedom, peace and justice*. При перекладі, градацію було відтворено засобами стилістичного відповідника – ‘свобода, мир та справедливість’.

– *Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба заявив CNN, що сили Києва наступають, але «це - важка боротьба»* (Бі-Бі-Сі, URL).

Як демонструє приклад, у тексті перекладу застосовано епітет *tough* який при перекладі відтворено засобами відповідного епітету – ‘важка’. Отже, було застосовано стилістичний відповідник епітету.

o – Модуляція:

– Містер Уоллес сказав, що ефективність зброї, наданої Києву його союзниками, сильно вплинула на процес перегляду документу.

Було виокремлено також застосування трансформації модуляції. Так, при перекладі суспільно-політичного терміну *the revisions* було застосовано трансформацію модуляції, зважаючи на те, що сенс терміну було розвинуто – ‘процес перегляду документу’.

– Розгортання Україною морських безпілотників при відносно низьких витратах знаменує собою нову еру ведення війни на морі.

У фрагменті спостерігається застосування військово терміну *naval warfare*. При перекладі, термін відтворено засобами словосполучення ‘ведення війни на морі’, яке свідчить про застосування трансформації модуляції, зважаючи на те, що сенс терміну оригіналу було розвинуто.

– Хто – люди з великої літери, а хто просто дикуни.

p

o

В цьому випадку використано словосполучення з епітетом *great people*. При перекладі, словосполучення відтворено засобами трансформацію модуляції, яка підвищує рівень експресивності висловлювання – ‘люди з великої літери’. Антитезу прикладу *great people – savages* передано засобами стилістичного еквіваленту.

Отже, серед стилістичних трансформацій було виокремлено такі, як:

- вилучення стилістичного значення;
- зниження стилістичного значення;
- відтворення стилістичного значення засобами відповідника;
- трансформація модуляції.

Отже, у перебігу аналізу особливостей перекладу засобів репрезентації образу України у англomовному публіцистичному дискурсі, було виокремлено такі способи відтворення, як: трансформація транскрибування; трансформація додавання; трансформація генералізації; трансформація вилучення; трансформація диференціації; переклад засобами відповідника; перестановки; граматична заміна; об’єднання речень; вилучення стилістичного значення; зниження стилістичного значення; відтворення стилістичного значення засобами відповідника; трансформація модуляції.

На рис. 3.1 наведемо результати статистичного дослідження.

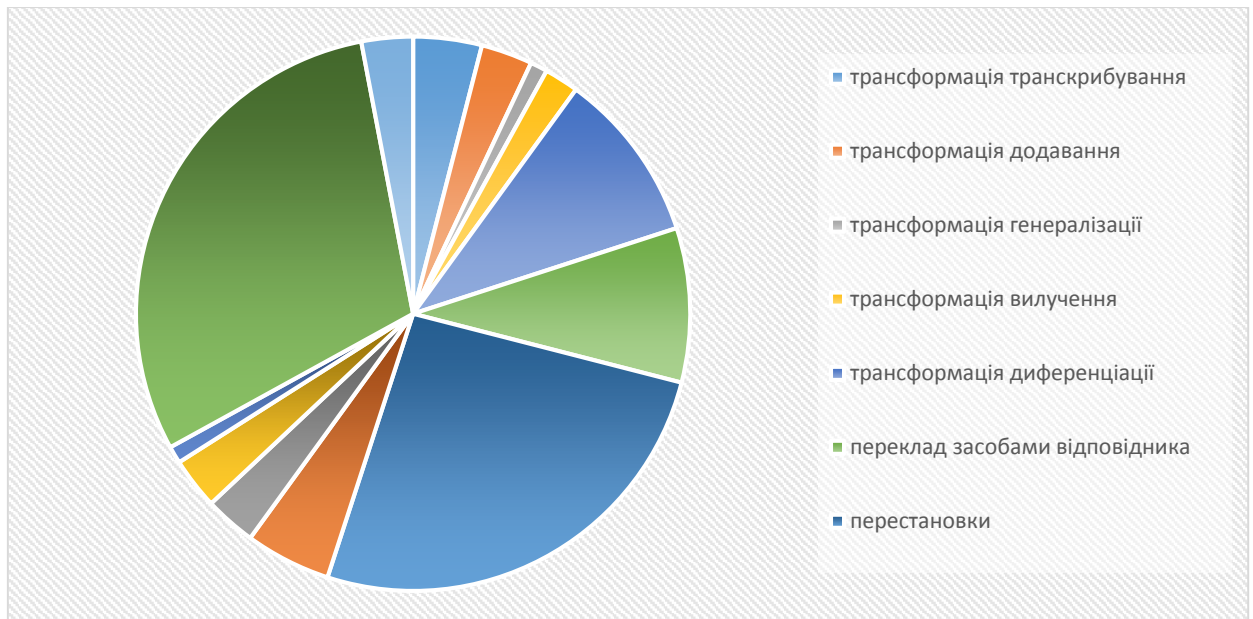

Рис. 3.1 – Графічна репрезентація результатів статистичного аналізу застосування стилістичних трансформацій при перекладі для створення образу України в англомовних ЗМІ

Отже, було отримано такі результати статистичного аналізу:

- відтворення стилістичного значення засобами відповідника використано у 30% прикладів;
- перестановки використано у 26% прикладів;
- трансформація диференціації застосована у 10% прикладів;
- переклад засобами відповідника використано у 9% прикладів;
- граматична заміна застосована у 5% прикладів;
- трансформація транскрибування застосована у 4% прикладів;
- трансформація додавання використано у 3% прикладів;
- об'єднання речень використано у 3% прикладів;
- вилучення стилістичного значення використано у 3% прикладів;
- трансформація модуляції застосована у 3% прикладів;
- трансформація вилучення використано у 2% прикладів;
- зниження стилістичного значення використано у 1% прикладів;
- трансформація генералізації застосована у 1% прикладів.

Висновки до розділу 3

У третьому розділі здійснено дослідження способів відтворення мовних засобів творення образу України в сучасних англomовних ЗМІ українською мовою. У перебігу аналізу особливостей перекладу засобів репрезентації образу України у англomовному публіцистичному дискурсі, було виокремлено такі способи відтворення, як: трансформація транскрибування; трансформація додавання; трансформація генералізації; трансформація вилучення; трансформація диференціації; переклад засобами відповідника; перестановки; граматична заміна; об'єднання речень; вилучення стилістичного значення; зниження стилістичного значення; відтворення стилістичного значення засобами відповідника; трансформація модуляції.

За результатами дослідження було отримано такі статистичні показники: відтворення стилістичного значення засобами відповідника використано у 30% прикладів; перестановки використано у 26% прикладів; трансформація диференціації застосована у 10% прикладів; переклад засобами відповідника використано у 9% прикладів; граматична заміна застосована у 5% прикладів; трансформація транскрибування застосована у 4% прикладів; трансформація додавання використана у 3% прикладів; об'єднання речень використано у 3% прикладів; вилучення стилістичного значення використано у 3% прикладів; трансформація модуляції застосована у 3% прикладів; трансформація вилучення використана у 2% прикладів; зниження стилістичного значення використано у 1% прикладів; трансформація генералізації застосована у 1% прикладів.

ВИСНОВКИ

Роботу присвячено дослідженню лінгвальних засобів творення образу України в сучасних англійськомовних ЗМІ та їх відтворення українською мовою. Аналіз теоретичних джерел дав змогу встановити, що поняття образу є одним з центральних понять у сучасних лінгвістичних дослідженнях, зважаючи на те, що воно є одним із визначальних компонентів національно-мовної та індивідуально-авторської картин світу. Аналіз дозволив встановити, що лінгвальний образ країни розуміється як індивідуальне ментально-культурне утворення, що виражає сприйняття певної країни на світовій арені, розуміння культури, традицій, цінностей, власного сприйняття країни автором тексту, тощо. До лінгвальних засобів творення образу країни було віднесено такі, як: стилістичні засоби: епітети, метафори, порівняння, метонімії, синекдохи, гіперболи, літоти, уособлення, перифрази, алегорія, іронія, анафора, антитеза, градація, інверсія (зворотний порядок слів), оксюморон, паралелізм, риторичне питання, риторичне звернення, замовчування, еліпсис. До лінгвістичних засобів було віднесено фразеологічні одиниці та ідіоми, лінгвокультурні реалії, авторські оказіоналізми, алюзії, тощо.

Встановлено також, що переклад засобів творення образу країни характеризується певними труднощами для перекладача. До складних аспектів було віднесено те, що переклад засобів творення образу країни обумовлено відмінностями у соціально-культурному тлі, розбіжностями в образній перспективі слова. До труднощів було віднесено також і переклад образної лексики, лінгвокультурних реалій. Зазначено, що при перекладі засобів творення образу країни, перекладач застосовує ціле коло перекладацьких трансформацій, такі як лексичні, граматичні, стилістичні.

У другому, аналітичному розділі, здійснено аналіз специфіки репрезентації образу України за допомогою мовних засобів. У перебігу дослідження, було виокремлено такі лексичні засоби реалізації образу України в англійськомовних текстах ЗМІ, як: суспільно-політична лексика; інтернаціоналізми; неологізми; військова термінологія; власні назви; евфемізми. З'ясовано, що для реалізації образу України на міжнародному рівні, в англійськомовних ЗМІ застосовується в

більшості суспільно-політична лексика, що підтверджується статистичним аналізом, за результатами якого, суспільно-політичну лексику використано в 81% прикладів. Також, часто вживаними є власні назви – в 38% прикладів, що зумовлене тим, що для створення образу країни необхідно використовувати назви тих чи інших регіонів, для утворення стійких асоціацій аудиторії з ними. Такі лексичні засоби, як інтернаціоналізми, неологізми, військова термінологія, використовуються в 11% проаналізованих прикладів на кожен засіб. Найменш вживаними є евфемізми, які застосовано в 3% проаналізованих прикладів. Серед лексико-стилістичних засобів створення образу України в англomовних ЗМІ, найбільш вживаними є епітети, які використано в 72% проаналізованих прикладів. Менш вживаною є метафора, яку застосовано в 62% прикладів.

У перебігу дослідження було проаналізовано стилістичні фігури, які використовуються для утворення образу України. До групи стилістичних фігур було віднесено такі: анадиплозис; синтаксичний паралелізм; парцеляція; анафора; епіфора; антитеза; риторичне питання; градація. Встановлено, що найбільш вживаною стилістичною фігурою, що застосовується як засіб утворення образу України, є парцеляція, яку було використано у 23% прикладів, антитеза, яку було використано у 22% прикладів, синтаксичний паралелізм, який було використано у 15% прикладів. Менш вживаними є такі стилістичні фігури, як анадиплозис, анафора, епіфора, риторичне питання, градація, які було вжито у 8% прикладів на кожен стилістичну фігуру.

Третій розділ присвячено аналізу способів перекладу мовних засобів творення образу України в сучасних англomовних ЗМІ українською мовою. У перебігу аналізу особливостей перекладу засобів репрезентації образу України у англomовному публіцистичному дискурсі, було виокремлено такі способи відтворення, як: трансформація транскрибування; трансформація додавання; трансформація генералізації; трансформація вилучення; трансформація диференціації; переклад засобами відповідника; перестановки; граматична заміна; об'єднання речень; вилучення стилістичного значення; зниження

стилістичного значення; відтворення стилістичного значення засобами відповідника; трансформація модуляції.

У роботі було отримано такі статистичні показники: відтворення стилістичного значення засобами відповідника використано у 30% прикладів; перестановки використано у 26% прикладів; трансформація диференціації застосована у 10% прикладів; переклад засобами відповідника використано у 9% прикладів; граматична заміна застосована у 5% прикладів; трансформація транскрибування застосована у 4% прикладів; трансформація додавання використана у 3% прикладів; об'єднання речень використано у 3% прикладів; вилучення стилістичного значення використано у 3% прикладів; трансформація модуляції застосована у 3% прикладів; трансформація вилучення використана у 2% прикладів; зниження стилістичного значення використано у 1% прикладів; трансформація генералізації застосована у 1% прикладів.

Отже, з'ясовано, що переклад засобів творення образу країни становить певні складнощі, проте за умови наявності перекладацької кваліфікації та високого рівня навичок, можна відтворити навіть найскладніші аспекти творення образу країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абрамович, С. Д., Чікарькова, М. Ю. (2001). *Риторика*. Львів: Світ.
2. Акоп'янц, Н., Полтавський, В. (2014). Особливості перекладу суспільно-політичної лексики з англійської на українську. *Вісник НТУ «ХПІ»*. 37 (1080), 77— 82.
- лексісець, О. (2015) Англomовний політичний дискурс: особливості просодичної організації. Україна-Європа-Світ. *Міжнародний збірник наукових праць. Історія, міжнародні відносини*. 15, 308— 312.
4. Арбеніна, В. Л. (2007). *Етносоціологія*. Видання друге, доп. І перероб. ХНУ імені В.Н.Каразіна.
- абелюк, О. А. (2011). Стилiстичні засоби і прийоми крізь призму лінгвосинергетики. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія «Філологія»*. 14, 1, 7— 17.
- аланик, І. Д., Бялик, В. Д. (2020). Труднощі та способи перекладу суспільно-політичних реалій. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*. 31 (70), 11— 15.
- рик, М. М. (2020). *Вербалізація варіантів сприйняття образу Туреччини представниками російської та англійської лінгвокультур (на матеріалі романів письменників-білінгвів)* (Автореферат докторської дисертації). Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Київ.
8. Вдовичин, І. Я., Угрин, Л. Я., Шипунов, Г. В. (2020). *Новітня політична лексика (неологізми, okazіоналізми та інші новотвори)* / за заг. ред. Н. М. Хоми. Львів : «Новий Світ – 2000».
- еликорода, Ю. (2020). Типологія метафор у науково-популярному медіадискурсі (на матеріалі ресурсів National geographic). *Синопис: текст, контекст, медіа*.
- інтонів, М. О., Вінтонів, Т. М., Мала, Ю. В. (2018). *Синтаксичні засоби експресивізації в українському політичному дискурсі*. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ».
- ерасімова, О. М. (2018). Стилiвові й жанрові особливості текстів та способи їх

- відтворення. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 3, 98—
- ребінник, Л. В. Специфіка відображення мовного образу України у німецькій мовній свідомості. *Україна і світ: діалог мов та культур*. Матеріали міжнародної науковопрактичної конференції, 19–21 березня 2014 року. К. : Вид. центр КНЛУ, 2014 (сс. 98— 100).
- ребінник, Л. В., Буленок, С. М., Коваленко, Л. В. (2020). Динаміка трансформації мовного образу України у німецькій мовній свідомості. *Мова і культура*. 26,
14. Григоренко, Т. В. (2005). *Етнографічна лексика і фразеологія у складі української літературної мови*. Автореферат. (Автореферат докторської дисертації). Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ.
15. Грижак, Л., Маковічук, М. (2020). Концептуальні метафори сучасного англomовного пісенного дискурсу. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 32, 99— 105.
16. Данилов, В. (2009). *Особливості формування політичного іміджу держави*. Відновлено з: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/59781/07-Danilov.pdf?sequence=1>
- ілай, М. П. (2015). Прагматична інтерпретація метафоричних висловлень у різдвяних посланнях глав християнських церков. *Наукові записки національного університету «Острозька Академія»*. 3, 87— 91.
18. Дрешпак, В. М. (2010). *Знаки та символи в державному управлінні*: [монографія]. Д. : ДРІДУ НАДУ.
- апорожська, Д. М. (2019). Вербалізація образу України у поетичних текстах сучасних рок-гуртів *Науковий журнал Львівського державного університету безпеки життєдіяльності «Львівський філологічний часопис»*. 6, 79— 84.
20. Івкова, Н. (2007). *Специфіка реалізації структурно-семантичних різновидів парцельованих конструкцій у межах простого речення в текстах публіцистичного характеру*. Відновлено з: <https://litmisto.org.ua/?p=7886>
- апустян, І. І., Михайлова, Т. Г., Ясинська, Т. О., Гриценко, В. І. (2021).

Особливості перекладу суспільно-політичних реалій в англомовних публіцистичних текстах: структурно-семантичний аспект. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 48 (3), 89— 92.

ирилюк, О. (2019). Мовні засоби творення образу ворога в умовах інформаційної війни. *Наукові записки*. 187, 43— 50.

ирилюк, О. (2020). Формування образу захисника в умовах інформаційної війни. *Львівський філологічний часопис*. 8, 90— 96.

ічун, С. (2020). Лінгвістичні засоби створення образу. *Молодий вчений*, 9 (85), 41–

орнієнко, О. М. (2015). *Етнічні стереотипи в міжетнічній комунікації*. Відновлено з: <https://repo.snau.edu.ua/handle/123456789/3780>

орунець, І. В. (2008). *Теорія і практика перекладу*. Вінниця: Нова книга.

равець, Т. В. (2013). Об'єктивація гендерних стереотипів в українському мас-медійному дискурсі. *Мовні і концептуальні картини світу*. 43(2), 252–257.

28. Крутоголова, О., Рябова, Ю. (2014). Слова-реалії як розряд безеквівалентної лексики (на матеріалі творів О. Забужко та їхніх перекладів). *Studia methodologica*. 39, 163— 168

ухарук, І. О. (2018). Мовні особливості сучасного політичного дискурсу (на матеріалі публічних виступів Олега Ляшка). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 33 (1), 56— 62.

30. Ларченко, М. Л. (2011). Етнічні стереотипи та їх вплив на рівень національної толерантності. *Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право*. 4, 56–60

исюченко, М. К. (2013). Концептуальна метафора у сучасному французькому політичному дискурсі. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. 69, 300— 303.

окайчук, С. (2020). Стилiстичні фігури в есеї Євгена Сверстюка «Собор у рiштованні». *Українське мовознавство*. 50, 146— 148.

ацько, Л. І., Мацько О. М. (2003). *Риторика*. Київ: Вища школа.

34. *Методи лінгвістичних досліджень: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції* (2010). Слов'янськ : СДПУ.

фіційний сайт *Europenews*. Відновлено з: <http://en.europenews.dk>

36. Палеха, Ю. І. (2005). *Іміджеологія*. / Ю. І. Палеха ; за заг. ред. З.І. Тимошенко. Київ: Видавництво Європейського університету.

37. Пантелейчук І. *Сучасні підходи до побудови структурної моделі іміджу регіону*. URL: http://www.ipiend.gov.ua/uploads/nz/nz_44/panteleichuk_suchasni.pdf

38. Петренко, В. (2007). Особливості визначення політичної мови. *Політичний менеджмент. Україна*. 2, 16— 24

ечеранський, І., Васкул, Х. (2018). Сучасний медійний дискурс та роль у ньому журналістського розслідування. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво*. 2, 22— 29.

40. Полещук, О. (2015). Суспільно-політична лексика, суспільно-політична термінологія, суспільно-політичний термін: природа, функції, сутнісні ознаки. *Мова і суспільство*. 6, 45— 51

олупан, М. О. (2018). Особливості функціонування метафоричних моделей в економічному дискурсі мас-медіа. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Філологія. Соціальні комунікації*. 29(68),

42. Пономарів, О. Д. (2000). *Стилістика сучасної української мови : підручник*. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан.

43. Попова, Л. І. (2011). Тенденції формування образу країни в сучасному країнознавстві. *Мова і культура*. 14 (7), 112— 116.

44. Почепцов, Г. Г. (2006). *Паблік рилейшнз*. 3-тє вид., випр. і доп. К.: Знання; КОО.

епех, Н. (2017). *Лінгвальні засоби репрезентації іміджу Великої Британії в англомовному медіа-дискурсі: когнітивнориторичний аспект*. Відновлено з:

емида, О. В., Ахмад, І. М. (2020) *Метафоричне зображення образу України в*

сучасному англомовному медійному дискурсі. *Науковий вісник ДДПУ імені І. Франка. Філологічні науки (мовознавство)*. 14, 157— 161.

ерета, Н. А. (2019). Національно-культурна маркованість лексичних одиниць у німецько-українському перекладі. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Філологія*. 39 (3). 79— 82.

48. Сидоренко, О. (2013.) Методологічні засади дослідження суспільно-політичної термінології. *Іноземна філологія*. 124, 55— 61.

49. Сидоренко, О. (2014). Функціонально-семантичні особливості складних суспільно-політичних термінів. *Іноземна філологія*. 127(1), 53— 59

50. Сидоренко, О. (2015). Склад та функціонування англійської суспільно-політичної термінології. *Лінгвістика. Київ*. 20, 68— 72.

51. Сміт, Е. Д. (1994). *Національна ідентичність*. Київ: «Основи».

52. Снісаренко, Я. (2009). Суспільно-політична лексика: проблеми визначення та вивчення. *Наукові записки. Кіровоград*. 81(4), 31— 35.

53. Снісаренко, Я. (2012). Суспільно-політична лексика як специфічна лексична категорія. *Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах*. 26, 136— 149.

олодовиченко, І. (2014). *Лінгвокультурні особливості перекладу політичного дискурсу*. Відновлено з: <http://conferences.neasmo.org.ua/node/870>.

тарух, В. О. (2013). Особливості відтворення іміджеформувального потенціалу відео правоохоронних органів у перекладі. *Лінгвістичні дослідження: зб. наук. праць ХНПУ імені Г. С. Сковороди*. 35, 258— 262.

ташко, Г. І. (2011). Лінгвальні та екстралінгвальні засоби створення образу дружин (на матеріалі американського пісенного фольклору). *Вісник КНЛУ*. 19 (1),

ташко, Г. І. (2014). Засоби стилістичної фонетики у створенні жіночих образів (на матеріалі американського пісенного фольклору). *Наукові записки національного університету «Острозька академія»*. 44, 293— 295.

ташко, Г. І. (2015). Епітет як засіб створення жіночих образів в американському

пісенному фольклорі. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 15 (2), 136—139.

ташко, Г. І. Вертикальний контекст як складова лінгвістичного аналізу усного поетичного тексту. *Україна і світ: діалог мов та культур*: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 1–3 квітня 2015 року. К. : Вид. центр КНЛУ, 2015 (сс. 429—431).

ерен, О. М. (2022). *Аксіологічний аспект мовної репрезентації образу України в*

а

н

ома, В. (2020). Концептуальна метафора як засіб реалізації концепту self-alienation / самовідчуження в англomовному науково-фантастичному дискурсі.

і

й 62. Чечель, Ю. (2016). Формування іміджу держави на міжнародній арені.

Державне управління, Інвестиції: практика та досвід. 10, 82—86

орна, О. О. (2013). Особливості функціонування метафори в політичному дискурсі сучасної публіцистики (на матеріалі української та чеської періодики). *Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету*. 9, 637—643.

овченко, О. К. (2021). Епітет як емотивний засіб створення образу країни в туристичному рекламному слогані. *Мова*. 35, 128—133.

чпель, Ю. (2017). Медіа-дискурс як засіб маніпулятивного впливу на читача.

Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Дискурсознавство. Текстологія. Літературознавство. 3, 307.

66. Щурко, О. М. (2017). Функціональні аспекти образу держави на сучасному етапі. *S.P.A.C.E. Society, Politics, Administration in Central Europe: Електронний науково-практичний журнал*. 4, 22—26.

І—1085

68. Aronczyk, M. (2013). *Branding the nation: The global business of national identity*. Oxford University Press.

а

с

69. Frank, E. (2004). *Political correctness and the theoretical struggle: From Lenin and Mao to Marcuse and Foucault*. Maxim Institute.

70. Grinberg, T. E. (2008). Image of the country or the image of the state: search for a constructive model. *Advertising and PR*. 2, 77— 83.

СПИСОК ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

еликий тлумачний словник сучасної української мови (2005). (з дод. і допов.) / уклад, і голов, ред. В. Т. Бусел. Київ: Ірпінь : ВТФ «Перун».

R

R

e

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

t

1. (BBC) – BBC.News. Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/world-60525350>

i

e

2. (BBCU) – BBC.News Україна. Retrieved from: <https://www.bbc.com/ukrainian>

e

e

d

d

f

ДОДАТОК

f

o

m

m

h

y

p

e

r

l

n

k

"

h

	Текст оригіналу	Текст перекладу
1.	<i>Briefly about <u>the Russian-Ukrainian war</u>: what we know on the 426th day of the invasion (BBC, URL).</i>	Коротко про <u>російсько-українську війну</u> : що ми знаємо на 426 день вторгнення (переклад наш – Б.К.).
2.	<i><u>Ukraine</u> is a country in <u>Eastern Europe</u> with a population of more than <u>40 million people</u> (BBC, URL).</i>	<u>Україна</u> – держава в <u>Східній Європі</u> з населенням <u>понад 40 мільйонів осіб</u> . (переклад наш – Б.К.).
3.	<i><u>Ukraine</u> officially declared itself <u>independent</u> on August 24, 1991,</i>	<u>Україна</u> офіційно проголосила <u>себе незалежною</u> 24 серпня 1991

	<i>when its parliament announced it would no longer follow the laws of the USSR (BBC, URL).</i>	року, коли її парламент оголосив, що більше не керуватиметься законами <u>СРСР</u> (переклад наш – Б.К.).
4.	<i>An association agreement currently exists between Ukraine and the EU which fosters political co-operation and trade (BBC, URL).</i>	Наразі між Україною та ЄС існує угода про асоціацію, яка сприяє <u>політичному співробітництву і торгівлі</u> (переклад наш – Б.К.).
5.	<i>The President Volodymyr Zelensky says the judiciary are blocking anti-corruption reform (BBC, URL).</i>	Президент Володимир Зеленський заявляє, що судова система блокує <u>антикорупційну реформу</u> (переклад наш – Б.К.).
6.	<i>'It's like playing with death' - Ukraine's female front-line soldiers (BBC, URL) –</i>	"Це – все одно що <u>грати зі смертю</u> " – українські жінки-фронтівички (переклад наш – Б.К.).
7.	<i>Using a reverse image search shows that the image is actually from Ukraine and was first posted in 2014, during the revolution that overthrew the government (BBC, URL).</i>	Використання зворотного пошуку зображень показує, що зображення – насправді з України і було вперше опубліковано в 2014 році, <u>під час революції, яка повалила уряд.</u>
8.	<i>Nor is there much indication that potential future members like Ukraine, Bosnia or Turkey are getting close to entering (BBC, URL).</i>	Також немає особливих вказівок на те, що <u>потенційні майбутні члени</u> , такі як Україна, Боснія чи Туреччина, близькі до вступу
9.	<u>W</u> <u>h</u>	<u>Що буде далі з українським контрнаступом?</u>

10.	<i>Some Ukrainian sea drones have been developed with help from <u>crowdfunding campaigns</u> (BBC, URL).</i>	Деякі українські морські безпілотники були розроблені за допомогою <u>краудфандингових кампаній</u> (переклад наш – Б.К.).
11.	<i>But the UK has not given any of its <u>Typhoon</u> fighter jets to Ukraine - it does not have enough to spare, and it would take too long to train Ukrainian pilots to use them (BBC, URL).</i>	Але Великобританія не передала Україні жодного зі своїх винищувачів « <u>Тайфун</u> » - у неї їх недостатньо, а навчання українських пілотів їх використанню зайняло б занадто багато часу (переклад наш – Б.К.).
12.	<i>They objected to the release of former members of the <u>Berkut</u> - the Ukrainian riot police accused of killing 48 people during <u>pro-democracy demonstrations</u> in February 2014 (BBC, URL).</i>	Вони заперечували проти звільнення колишніх співробітників « <u>Беркута</u> » - українського спецназу, обвинуваченого у вбивстві 48 осіб під час демократичних демонстрацій у лютому 2014 року
13.	<i>The new BBC Three documentary, <u>Stacey Dooley: Ready For War?</u>, was granted unprecedented access to the UK-Ukraine training programme, known as <u>Operation Interflex</u> (BBC, URL).</i>	Новому документальному фільму ВВС Three Стейсі Дулі: «Готові до війни?» було надано безпрецедентний доступ до британсько-української навчальної програми, відомої як « <u>Операція Інтерфлекс</u> » (переклад наш – Б.К.).
14.	<i>It is time for the Nato alliance to “stop making excuses” and <u>accept</u></i>	Альянсу НАТО пора «перестати виправдовуватися» і <u>прийняти</u>

	<i><u>Ukraine as a member, as the country has demonstrated its readiness and has much to offer, Ukraine's foreign minister, Dmytro Kuleba said (BBC, URL).</u></i>	<u>Україну в члени</u> , оскільки країна продемонструвала свою готовність і може багато чого запропонувати, заявив <u>міністр закордонних справ</u> України Дмитро Кулеба (переклад наш – Б.К.).
15.	<i><u>As the wait for the long-anticipated Ukrainian counteroffensive continues, two strikingly different developments in the war have seized attention (BBC, URL).</u></i>	Оскільки очікування на <u>український контрнаступ</u> триває, увагу привернули дві різноманітні події у війні (переклад наш – Б.К.).
16.	<i><u>Kyiv publicly advocated such negotiations for several months (BBC, URL).</u></i>	Київ публічно домагався таких переговорів <u>місяцями</u> (переклад наш – Б.К.).
17.	<i><u>Britain's UN ambassador, Barbara Woodward, said countries had seen "what Russia's idea of multilateralism means for the world" – the trampling of the UN charter and a war that had brought unimaginable suffering to Ukraine and been "an unmitigated disaster for Russia, too" (BBC, URL).</u></i>	Посол Великої Британії в ООН Барбара Вудворд заявила, що країни побачили, «що російська ідея <u>багатосторонності</u> означає для світу» – порушення статуту ООН і війна, яка принесла неймовірні страждання Україні та стала «безперечною катастрофою для <u>Росії також</u> » (переклад наш – Б.К.).
18.	<i><u>New Ukraine positions near Kherson could speak spring offensive (BBC, URL).</u></i>	Нові українські позиції під Херсоном можуть <u>сигналізувати</u> про весняний наступ.

19.	<i>Each side is thought to have suffered tens of thousands of casualties in the battle for a city that is more important to Moscow symbolically than strategically. Both sides have referred to the combat there as a “<u>meat grinder</u>” (BBC, URL).</i>	Вважається, що кожна сторона зазнала десятків тисяч втрат у битві за місто, яке для Москви важливіше символічно, ніж стратегічно. Обидві сторони назвали бойові дії там <u>«жорнами»</u> .
20.	<i>The destruction of the Kakhovka Dam has led to a “<u>dire humanitarian crisis</u>” in flooded communities downstream, the United Nations in Ukraine has said (BBC, URL)</i>	Руйнування Каховської дамби призвело до <u>«страшної гуманітарної кризи»</u> в затоплених населених пунктах нижче за т е
21.	<i>But the president, according to testimony, says he is sceptical that Ukraine is serious about tackling corruption and <u>directs</u> the Ukrainians to talk to his personal lawyer, Rudy Giuliani (BBC, URL).</i>	Але президент, згідно зі свідченнями, зазначає, що він скептично ставиться до того, що Україна серйозно ставиться до боротьби з корупцією, і <u>рекомендує</u> українцям поговорити з його особистим адвокатом Руді Джуліані.
22.	<i>Mr. Trump says the investigation is part of a <u>«witch hunt»</u> against him, and he denies that military aid was withheld in order to <u>put pressure on Ukraine</u> (BBC, URL).</i>	Пан Трамп заявляє, що розслідування є частиною "полювання на відьом" проти нього, і заперечує, що військова допомога була призупинена <u>з метою тиску на Україну</u> (переклад наш – Б.К.).

23.	<i><u>Bombs, bombs, bombs, again bombs on houses, on schools, on hospitals</u> (BBC, URL).</i>	Бомби, бомби, бомби, й бомби на будинки, на школи, на лікарні.
24.	<i>You've got Vladimir Putin engaged in <u>subtle military ways</u> in the Ukraine and also trying to unsettle the whole of Europe (BBC, URL).</i>	Ви бачите, як Володимир Путін використовує <u>хитрі військові методи</u> на Україні, а також намагається вибити з колії всю Європу.
25.	<i>As well as <u>drones</u> that operate on the water's surface, Ukraine recently unveiled a prototype of an <u>unmanned, undersea drone</u> called the Toloka TLK-150 (BBC, URL).</i>	Крім <u>безпілотних літальних апаратів</u> , які працюють на поверхні води, Україна нещодавно представила прототип <u>підводного безпілотника</u> під назвою Toloka TLK-150 (переклад наш – Б.К.).
26.	<i>It has been impossible to verify the conflicting statements over the devastated city, which has assumed symbolic importance as a <u>measure</u> of which side has the resilience to prevail in the war overall (BBC, URL).</i>	Було неможливо перевірити суперечливі твердження про зруйноване місто, яке набуло символічного значення як <u>показник</u> того, яка сторона має стійкість, щоб перемогти у війні загалом (переклад наш – Б.К.).
27.	<i>“We are a long way away from Ukraine being in a position to reopen negotiations”, the <u>officials</u> said (BBC, URL).</i>	«Ми ще дуже далекі від того, щоб Україна могла відновити переговори», - зазначають <u>офіційні джерела</u> (переклад наш – Б.К.).
28.	<i>President Trump and his allies have accused Joe Biden of <u>wrongdoing</u></i>	Президент Трамп і його союзники звинуватили Джо Байдена в

	<i>because he pushed, while vice-president, for the Ukrainian government to fire its top prosecutor, <u>who was investigating the company for which Hunter worked</u> (BBC, URL).</i>	правопорушеннях, оскільки він, будучи віце-президентом, наполягав на тому, щоб український уряд звільнив свого головного прокурора, <u>який розслідував діяльність компанії, в якій працював Хантер</u> (переклад наш – Б.К.).
29.	<i>Mr. President holds the <u>key to resolution of this conflict</u> because of the enormous leverage USA holds over countries of the Asian region (BBC, URL).</i>	У президента є ключі від врегулювання цього конфлікту – величезний вплив США на країни азійського регіону.
30.	<i>Vice-President Biden in 2016 with his son Hunter looking on Hunter Biden and his father, President-elect Joe Biden, have been <u>frequently attacked</u> by President Trump and his associates of wrongdoing in regards to Ukraine and China, which they both deny (BBC, URL).</i>	Віце-президент Байден в 2016 році разом зі своїм сином Хантером спостерігав за Хантером Байденом і його батьком, обраним президентом Джо Байденом, які часто <u>піддавалися нападкам</u> з боку президента Трампа і його соратників за правопорушення щодо України і Китаю, які вони обидва заперечують (переклад наш – Б.К.).
31.	<i>However, other Western leaders and major bodies that give financial support to Ukraine also wanted the prosecutor dismissed because they</i>	Однак інші західні лідери і великі організації, що надають фінансову підтримку Україні, також хотіли, щоб прокурор був

	<i>believed he was not active enough in <u>tackling corruption</u> (BBC, URL).</i>	звільнений, оскільки, на їхню думку, він був недостатньо активний у <u>боротьбі з корупцією</u> .
32.	<i>Former economy minister Tymofiy Mylovanov, who resigned from government this year following a disagreement with President Zelensky, gives his view on what more needs to be done to <u>combat corruption in Ukraine</u> (BBC, URL).</i>	Колишній міністр економіки Тимофій Милованов, який пішов з уряду в цьому році через розбіжності з президентом Зеленським, висловлює свою думку про те, що ще необхідно зробити для <u>боротьби з корупцією</u> в Україні (переклад наш – Б.К.).
33.	<i>Mr. Malyuska said the initiative was meant to <u>fight corruption</u>, because the money would go directly to a special fund and be used to improve conditions in regular cells (BBC, URL).</i>	Пан Малюська зазначив, що ініціатива спрямована на <u>боротьбу з корупцією</u> , оскільки гроші підуть безпосередньо в спеціальний фонд і будуть використані для поліпшення умов утримання в звичайних камерах (переклад наш – Б.К.).
34.	<i>But we didn't come to <u>them with a war</u>. They came to us (BBC, URL).</i>	Але не ми прийшли до них <u>воювати</u> . Вони прийшли до нас
35.	<i><u>Russia's constant shelling of Kherson</u> has made it impossible for residents to return to normal life months after Ukrainian forces liberated the city (BBC, URL).</i>	<u>Через постійні обстріли Херсона з боку Росії</u> мешканці не змогли повернутися до нормального життя через кілька місяців після того, як українські війська звільнили місто (переклад наш – Б.К.).

36.	<i><u>This is how the war ends: Ukraine's long-awaited spring counter-offensive succeeds in recapturing some or even lots of occupied territory (BBC, URL).</u></i>	Так закінчується війна: довгоочікуваний весняний контрнаступ Україні вдається повернути частину чи навіть багато окупованих територій
37.	<i><u>'Extremely fierce' fighting as Russian forces resist Ukrainian counteroffensive (BBC, URL)</u></i>	"Надзвичайно запеклі" бої: російські війська протистоять українському контрнаступу (переклад наш – Б.К.).
38.	<i><u>Rishi Sunak and Keir Starmer both reaffirmed their support for Ukraine in the UK's House of Commons this afternoon (BBC, URL).</u></i>	Сьогодні вдень у Палаті громад Великобританії Ріші Сунак і Кір Стармер підтвердили свою підтримку України (переклад наш – Б.К.).
39.	<i><u>Ukraine is taking significant casualties and making slow progress towards the Russian main line of defence, western officials have admitted in one of the west's first assessments of the Ukrainian counteroffensive launched on 4 June (BBC, URL).</u></i>	Україна несе значні втрати та повільно просувається до основної лінії оборони Росії, визнали західні офіційні особи в одній із перших оцінок Заходу щодо українського контрнаступу, розпочатого 4 червня.
40.	<i><u>Hunter, Joe Biden's second son, was a director on the board of Burisma - a Ukrainian-owned private energy company while his father was the Obama administration's pointman</u></i>	Хантер, другий син Джо Байдена, був директором в раді директорів «Бурісма» -приватної енергетичної компанії, що належить Україні, в той час як його батько був представником

	<i>on <u>US-Ukrainian relations</u> (BBC, URL).</i>	адміністрації Обами з <u>американо-українських відносин</u> .
41.	<i>Paul Adams, BBC diplomatic correspondent, has been to Ukraine to find out why it is so closely-linked to the Trump trial (BBC, URL).</i>	Пол Адамс, дипломатичний BBC, побував в Україні, щоб з'ясувати, чому це так тісно пов'язане з <u>судовим процесом над Трампом</u>
42.	<i>This led to charges by the Democrats that Mr Trump was trying to <u>illegally pressure</u> Ukraine to help damage his election rival, resulting in impeachment by the House of Representatives (BBC, URL).</i>	Це призвело до звинувачень демократів у тому, що містер Трамп намагався <u>незаконно чинити тиск</u> на Україну, щоб допомогти завдати шкоди своєму супернику на виборах, що призвело до імпічменту з боку Палати представників (переклад наш – Б.К.).
43.	<i>Ukraine is in the midst of a <u>constitutional crisis</u> (BBC, URL).</i>	Україна перебуває в розпалі <u>конституційної кризи</u> (переклад наш – Б.К.).
44.	<i>Ukrainian President Volodymyr Zelensky says he will not get drawn into <u>the US presidential election</u> because <u>whoever wins will support Ukraine</u> (BBC, URL).</i>	Президент України Володимир Зеленський заявив, що не братиме участі у <u>президентських виборах у США</u> , бо той, хто переможе, <u>підтримає Україну</u> (переклад наш – Б.К.).
45.	<i>The image is also on the Wikipedia page about the 2014 Ukrainian Revolution, and says it shows events in February 2014 <u>when security</u></i>	Зображення також розміщене на сторінці Вікіпедії про Українську революцію 2014 року, де зазначено, що на ньому зображені

	<u>officials clashed with anti-government protesters (BBC, URL).</u>	події лютого 2014 року, <u>коли силовики зіткнулися з антиурядовими протестувальниками</u> (переклад наш – Б.К.).
46.	<u>Europe's second largest country, Ukraine is a land of wide, fertile agricultural plains, with large pockets of heavy industry in the east (BBC, URL).</u>	<u>Друга за величиною країна Європи</u> , Україна – це край широких родючих сільськогосподарських рівнин з великими осередками важкої промисловості на сході.
47.	<u>While Ukraine and Russia share common historical origins, the west of the country has closer ties with its European neighbours, particularly Poland, and nationalist sentiment is strongest there (BBC, URL).</u>	Хоча Україна та Росія мають спільне історичне коріння, захід країни має тісніші <u>зв'язки зі своїми європейськими сусідами</u> , особливо з Польщею, і <u>націоналістичні настрої там найсильніші</u> .
48.	<u>The war in Ukraine has focused minds because there is a very real adversary being very aggressive, breaking all the rules of war on the continent of Europe, fighting a war designed to destroy a country (BBC, URL).</u>	Війна в Україні зосередила уми на тому, що є дуже реальний противник, який дуже агресивний, порушує всі правила ведення війни на <u>європейському континенті</u> , веде війну, спрямовану на знищення країни.
49.	<u>On the third day, Russian troops openly fired at people and a p</u>	На третій день російські війська відкрито, не ховаючись, обстрілювали людей і житлові будинки. <u>Використовували</u>

		<u>артилерію, авіабомби</u> (переклад наш – Б.К.).
50.	<i>There is <u>a military logic</u> to Ukraine's <u>offensive</u> in the south (BBC, URL).</i>	У наступі України на півдні є <u>військова логіка</u> (переклад наш – Б.К.).
51.	<i>Kyiv has announced a "<u>humanitarian corridor</u>" in the Black Sea after a deal collapsed last month which had allowed it to export grain (BBC, URL).</i>	Київ оголосив про " <u>гуманітарний коридор</u> " у Чорному морі після того, як минулого місяця провалилася угода, яка дозволяла йому експортувати зерно
52.	<i>Zelensky's Ukraine: Why <u>comic's dream</u> of transformation may be over (BBC, URL).</i>	Україна Зеленського: чому <u>мрії коміка</u> про трансформацію може прийти кінець.
53.	<i>Although Mr Zelensky achieved success at home with a <u>long-awaited prisoner swap</u> with Russia in September, his initial broad popularity has declined. He described that swap as a "victory" that emerged from personal phone contact with Mr Putin (BBC, URL).</i>	Хоча пан Зеленський домогся успіху у себе на батьківщині завдяки <u>довгоочікуваному обміну полоненими</u> з Росією у вересні, його первісна широка популярність знизилася. Він описав цей обмін як "перемогу", що стала результатом особистого телефонного контакту з паном Путіним (переклад наш – Б.К.).
54.	<i>Mr. Trump's critics say this alleged political pressure on <u>a vulnerable US ally</u> amounted to abuse of power (BBC, URL).</i>	Критики містера Трампа стверджують, що цей передбачуваний політичний тиск на <u>вразливого союзника США</u>

		дорівнює зловживанню владою
55.	<i>An uprising against pro-Russian President Viktor Yanukovich in 2014 ushered in a <u>Western-leaning government</u>, but Russia used the opportunity to seize the Crimean peninsula and arm insurgent groups to occupy parts of the industrialised east of Ukraine (BBC, URL).</i>	Повстання проти проросійського президента Віктора Януковича в 2014 році призвело до приходу <u>уряду, орієнтованого на захід</u> , але Росія скористалася можливістю захопити Кримський півострів і озброїти повстанські угруповання для окупації частини промислово розвиненого сходу України (переклад наш – Б.К.).
56.	<i>Hill has testified that Bolton told her he wanted "<u>no part of this drug deal</u>" with Ukraine (BBC, URL).</i>	Хілл засвідчила, що Болтон зазначив, що не хоче " <u>брати участь у цій угоді з наркотиками</u> " з Україною.
57.	<i><u>BBC Verify's research suggests Ukraine has carried out at least 12 attacks with sea drones - targeting military ships, Russia's naval base in Sevastopol, and Novorossiysk harbour</u> (BBC, URL).</i>	Дослідження BBC Verify <u>припускає</u> , що Україна здійснила щонайменше 12 атак з використанням морських безпілотників, націлених на військові кораблі, російську військово-морську базу в Севастополі і порт Новоросійська (переклад наш – Б.К.).
58.	<i>Donald Trump says his interest was in <u>rooting out corruption</u>. Meanwhile Joe Biden's role in Ukraine was to do the same - <u>root</u></i>	Дональд Трамп каже, що його інтерес полягав у <u>викоріненні корупції</u> . Тим часом роль Джо Байдена в Україні полягала в

	<i>out corruption. The Inquiry asks why Ukraine has such a <u>corruption problem</u> (BBC, URL).</i>	тому, щоб робити те ж саме - <u>викорінювати корупцію</u> . У запиті ставиться запитання, чому в Україні існує така <u>проблема корупції</u> (переклад наш – Б.К.).
59.	<i>The Institute for the Study of War says <u>Ukrainian forces</u> appear to have <u>broken through</u> "certain pre-prepared Russian defensive positions" (BBC, URL).</i>	<u>Інститут вивчення війни</u> стверджує, що українські війська, мабуть, <u>прорвалися</u> через «певні задалегідь підготовлені Російські оборонні позиції».
60.	<i>"Because you can see what is going on. You can see hitting a target. This is a <u>personal hell for everyone who</u></i> <i>s</i> <i>e</i> <i>e</i>	«Тому що ти можеш бачити, що відбувається. Ти можеш бачити попадання в ціль. Це – <u>особисте пекло для кожного, хто бачить життя у приціл [снайпера]</u> »
61.	<i>On the seventh day, we realized they</i> <i>w</i> <i>e</i> <i>r</i> <i>e</i>	На сьомий день ми зрозуміли, що вони руйнують навіть церкви, <u>використовуючи бомби й ракети знову і знову</u> (переклад наш – Б.К.).
62.	<i>Ukraine <u>cements</u>. It <u>cements</u> the European Union and the entire free world with the struggle for freedom and peace (BBC, URL).</i>	Україна <u>зацементовує, зміцнює</u> Європейський союз та весь вільний світ у боротьбі за свободу та мир (переклад наш – Б.К.).
63.	<i>The world became convinced that tyranny will lose. <u>Following our faith</u>. The world saw that freedom</i> <i>c</i>	<u>Світ переконався</u> , що тиранія програє, <u>ми віримо</u> . Світ побачив, що свобода може здобути перемогу, <u>що є результатом</u>

		наших досягнень на полі бою
64.	<i>Crimea, the Ukrainian peninsula annexed by Russia in March 2014, is <u>not on the table</u> in these talks (BBC, URL).</i>	Крим, український півострів, анексований Росією в березні 2014 року, не <u>обговорюється</u> на цих переговорах (переклад наш – Б.К.).
65.	<i>And I want us to once again express gratitude - together - to all those who both these days and at any other time are doing everything so</i> <i>t</i> <i>h</i>	І я хочу, щоб ми ще раз висловили подяку - разом - всім тим, хто і в ці дні, і в будь-який інший час робить все, щоб ми могли <u>жити нашим життям</u> і в нашій країні
66.	<i><u>To really help Ukraine, it is not necessary to say how many servicemen and military equipment are on the border. Say what numbers we have. To really help Ukraine, it is not necessary to constantly talk only about the dates of the probable invasion</u> (BBC, URL).</i>	<u>Щоб дійсно допомогти Україні,</u> необов'язково говорити, скільки військовослужбовців і військової техніки знаходиться на кордоні. Скажіть, які цифри у нас є. <u>Для того, щоб допомогти Україні,</u> необов'язково постійно говорити тільки про дати ймовірного вторгнення (переклад наш – Б.К.).
67.	<i>Ten days after leaked Pentagon documents <u>burst into public view,</u></i> <i>w</i> <i>h</i> <i>a</i>	<u>Що ми дізналися про війну в Україні</u> через десять днів після того, як <u>витік документів</u> Пентагону було опубліковано?
68.	<i>Earlier this week, the Nato military alliance</i> <i>condemned</i>	Раніше на цьому тижні військовий альянс НАТО засудив

	<i>unsubstantiated claims by Russia that Ukraine might use a "dirty bomb" - conventional explosives laced with radioactive material (BBC, URL).</i>	необґрунтовані заяви Росії про те, що Україна може використовувати « <u>брудні бомби</u> » - звичайні вибухові речовини, начинені радіоактивним матеріалом (переклад наш – Б.К.).
69.	<i>Bakhmut at 'epicentre' of combat, Kyiv says; Putin aware of claim 'saboteurs' attempted to enter Belgorod – as it happened (BBC, URL).</i>	Бахмут в « <u>епіцентрі</u> » бойових дій, каже Київ; Путін в курсі заяви про спробу «диверсантів» увійти в Белгород – що й сталося
70.	<i>We will continue to support Ukraine's military and its people in its quest for <u>freedom, peace and justice.</u>" (BBC, URL).</i>	Ми продовжуватимемо підтримувати українську армію та її народ у прагненні <u>свободи, миру та справедливості</u> (переклад наш – Б.К.).
71.	<i>Russian businessman, Oleg Tinkov, spoke out against the "<u>crazy</u>" war in Ukraine and described supporters of Moscow's military actions as "morons" (BBC, URL).</i>	Російський бізнесмен Олег Тіньков виступив проти назвав прихильників військових дій Москви «дебілами» (переклад наш – Б.К.).
72.	<i>Here is a little more information from our earlier report on Russian tycoon Oleg Tinkov who denounced Moscow's "<u>massacre</u>" in <u>Ukraine</u> and urged the west to help end "<u>this insane war</u>" (BBC, URL).</i>	Ось трохи більше інформації з нашого попереднього звіту про російського магната Олега Тинькова, який засудив « <u>різанину</u> » Москви в <u>Україні</u> та закликав Захід допомогти

		припинити <u>«цю божевільну війну»</u> (переклад наш – Б.К.).
73.	<i>John McCain's admission to the Weekly Standard's Steve Hayes... that he would consider the possibility of choosing a <u>pro-choice</u> running mate is rightly seen as a trial balloon to gauge reaction among conservative base voters to such a move (BBC, URL)</i>	Заява Джона Маккейна про те, що він готовий розглянути можливість обрання кандидатом на посаду віце-президента політика – <u>прихильника легалізації абортів</u> , яку він зробив в інтерв'ю кореспонденту Weekly Standard's Стіву Хейзу, варто сприймати швидше як спробу прозондувати ґрунт з метою оцінити реакцію консервативно налаштованих виборців на подібний хід (переклад наш – Б.К.).
74.	<i>Some hailed it as "the best marketing tool in the history of the Justice Ministry", and proclaimed Mr. Malyuska an <u>"innovative reformer"</u> (BBC, URL).</i>	Деякі назвали це «найкращим маркетинговим інструментом в історії Міністерства юстиції "і проголосили пана Малюську
75.	<i>Ben Wallace: Ukraine has <u>'tragically become a battle lab' for war technology</u> (BBC, URL).</i>	Бен Воллес: Україна <u>«трагічно перетворилася на бойову лабораторію»</u> <u>військових технологій</u> (переклад наш – Б.К.).
76.	<i>Nonetheless, Ukraine's strategy has caught international attention, and is <u>"pushing other navies to develop these kind of systems and their</u></i>	Тим не менш, стратегія України привернула міжнародну увагу і морські сили до розробки такого

	<i>operational practice," she adds (BBC, URL).</i>	роду систем і їх оперативної практики", додає вона (переклад наш – Б.К.).
77.	<i>He has had a year and a half to make good on his promise to end corruption and <u>find a pathway to peace with Russia</u> (BBC, URL).</i>	У нього було півтора року, щоб виконати свою обіцянку покінчити з корупцією і <u>знайти шлях до миру з Росією</u> (переклад наш – Б.К.).
78.	<i>Why colour as a driving force in <u>the political battle for Ukraine</u>, where people signal their allegiance by wearing orange or red (BBC, URL).</i>	Чому колір є рушійною силою в <u>політичній битві</u> за Україну, де люди демонструють свою відданість, одягаючи помаранчевий або червону одяг
79.	<i>The Kerch strait confrontation is a stark reminder of <u>unfinished business between Russia and Ukraine</u> (BBC, URL).</i>	Протистояння в Керченській протоці є яскравим нагадуванням <u>про незавершені справи між Росією і Україною</u> (переклад наш – Б.К.).
80.	<i>But now <u>a fierce row between Russia and this year's hosts - Ukraine</u> - has seen a warning letter from Eurovision's organisers land on the Ukrainian prime minister's desk (BBC, URL).</i>	Але тепер через <u>запеклу сварку між Росією і приймаючою стороною цього року - Україною</u> - на стіл українського прем'єр-міністра потрапив лист з попередженням від організаторів «Євробачення» (переклад наш – Б.К.).
81.	<i>We are ready to look for <u>the key to the end of the war</u> in all possible</i>	Ми готові шукати <u>ключ до закінчення війни</u> у всіх можливих

	<i>formats and platforms: Paris, Berlin, Minsk (BBC, URL).</i>	форматах і платформах: Парижі, Берліні, Мінську.
82.	<i>Ukraine was <u>slowly wearing down their enemy</u>, he said (BBC, URL).</i>	За його словами, Україна <u>повільно вимотує свого ворога</u> .
83.	<i>From the House to the Senate, a demon lurks, luring the country's leaders to twist and <u>mangle words into grotesque amalgamations</u> (BBC, URL)</i>	Політичні лідери країни, що засідають у конгресі, піддавшись спокусі, перекручують слова, створюючи часом <u>безглузді, позбавлені сенсу фрази</u> (переклад наш – Б.К.).
84.	<i>Pro-Russian separatists and Ukraine have concluded <u>a long-awaited prisoner exchange of 200 prisoners</u>, the office of the Ukrainian president said (BBC, URL).</i>	Проросійські сепаратисти і Україна завершили <u>довгоочікуваний</u> обмін полоненими на 200 осіб, повідомила адміністрація президента України (переклад наш – Б.К.).
85.	<i>Democratic Congressman Sean Maloney asks why then-National Security Adviser John Bolton told Hill in July to report to White House lawyers how US officials were placing Ukraine under <u>undue pressure</u> (BBC, URL).</i>	Конгресмен-демократ Шон Мелоні запитує, чому тодішній радник з національної безпеки Джон Болтон в липні порадив Хіллу повідомити юристам Білого Дому про те, як американські чиновники чинили на Україну <u>невиправданий тиск</u> (переклад наш – Б.К.).
86.	<i>Gen Tarnavskiy said his forces were doing "<u>hard and painstaking work</u>". He said "<u>any defence can be broken</u></i>	Генерал Тарнавський сказав, що його війська виконують « <u>важку і копітку роботу</u> ». Він сказав:

	<i>but you need patience time and skilful actions" (BBC, URL).</i>	«Будь-який захист може бути зламаний, але вам потрібно терпіння, час і вміль дії» переклад наш – Б.К.)
87.	<i>He explained: "I wasn't thinking about all the <u>horrible</u> things that are happening in Ukraine (BBC, URL).</i>	Він пояснив: "Я не думав про всі ті <u>жахливі</u> речі, які відбуваються в Україні.
88.	<i>But, unfortunately, the <u>collective</u> applause did not grow into <u>collective</u> action (BBC, URL).</i>	Але, на жаль, <u>колективні</u> оплески не переросли в <u>колективні</u> дії переклад наш – Б.К.).
89.	<i>When <u>Ukrainians</u> are together, when <u>Ukrainians</u> are grateful to each other, we cannot be defeated (BBC, URL).</i>	Коли <u>українці</u> разом, коли <u>українці</u> вдячні одне одному, нас неможливо перемогти (переклад наш – Б.К.).
90.	<i>Which did not break us. <u>It</u> mobilized each and every one of us (BBC, URL).</i>	Це нас не зламало. <u>Навпаки</u> , мобілізувало кожного з нас
91.	<i>A Russian "<u>guided bomb</u>" has hit a blood transfusion centre in north-eastern Ukraine, <u>killing</u> two people and <u>injuring</u> four, Ukrainian officials say</i>	Російська « <u>керована бомба</u> » потрапила в центр переливання крові на північному сході України, в результаті чого <u>загинули</u> дві людини і четверо отримали поранення, повідомляють українські офіційні джерела (переклад наш – Б.К.).
92.	<i>Where <u>on the one side</u> there is a kindergarten, and <u>on the other side</u> there is a projectile that hit it. <u>On the one side</u> there is a school, <u>on the</u></i>	<u>Де з одного боку</u> знаходиться дитячий сад, а <u>з іншого</u> - снаряд, який потрапив в нього. <u>З одного боку</u> - школа, <u>з іншого</u> - снаряд,

	<i>other side there is a projectile hitting the school yard (BBC, URL).</i>	що потрапляє в шкільний двір переклад наш – Б.К.).
93.	<i>Artillery and mortars against ordinary streets of Kherson (BBC, URL).</i>	<u>Артилерія та міномети проти звичайних вулиць</u> Херсона.
94.	<i>“Have asked Congress to investigate. Something not right. Some <u>bad eggs</u> out there,” Trump explained in a tweet which followed countless accusations that, with 19 million plus followers, he should be getting more retweets (BBC, URL).</i>	Трамپ написав у своїй публікації у Twitter з безліччю претензій про те, що при наявності більш ніж 19 мільйонів передплатників, його записи мають набирати більше «ретвітів»: «Звернувся до Конгресу з проханням провести розслідування. Щось не так. Потрібно шукати <u>паршиву вівцю</u> ».
95.	<i>We shall fight in the woods, in the fields, on the beaches, in the cities and villages, in the streets, we shall fight in the hills ... And I want to add: we shall fight on the spoil tips, o n</i>	<u>Ми будемо битися в лісах, на полях, на пляжах, в містах і селах, на вулицях, ми будемо битися на пагорбах... І я хочу додати: ми будемо битися на, на берегах Кальміусу і Дніпра! І ми не здамося!</u> (переклад наш – Б.К.).
96.	<i>Russia is <u>fuming</u>, in the words of BBC Moscow correspondent Steve Rosenberg, but US politicians have not minced their words either (BBC, URL).</i>	За словами кореспондента BBC Стіва Розенберга, Росія <u>кипить від гніву</u> , проте й політики США також стали церемонитися у висловлюваннях.
97.	<i>Ukraine's Foreign Minister Dmytro Kuleba told CNN that Kyiv's forces</i>	Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба заявив

	<i>were advancing, but "it's a tough fight" (BBC, URL).</i>	CNN, що сили Києва наступають, але «це - важка боротьба».
98.	<i>Mr. Wallace said that the effectiveness of weapons given to Kyiv by its allies had heavily influenced the <u>revisions</u> (BBC, URL).</i>	Містер Уоллес сказав, що ефективність зброї, наданої Києву його союзниками, сильно вплинула на <u>процес перегляду документу</u> (переклад наш – Б.К.).
99.	<i>Ukraine's deployment of sea drones, at relatively low cost, <u>marks a new era for naval warfare</u> (BBC, URL).</i>	Розгортання Україною морських безпілотників при відносно низьких витратах знаменує собою <u>нову еру ведення війни на морі</u>
100.	<i>Who are <u>great people</u> and who are just <u>savages</u> (BBC, URL).</i>	Хто – <u>люди з великої літери</u> , а хто просто <u>дикуни</u> (переклад наш – Б.К.).

SUMMARY

a

n

nderstood as an individual mental and cultural entity that expresses the perception of a particular country on the world stage, understanding of culture, traditions, values, the

a

u

t

b

o

c

i

b

c

ti

b

t

n